

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

LETO XXXVI

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Akcija televizije Ljubljane »Kaveljci in korenina« je v nedeljo ponovno dokazala, da je rekreacija med našimi ljudmi vse bolj in bolj živahna. Dvokilometrski plavalni maraton v Blejskem jezeru se je udeležilo nad štiristo »kaveljcev in korenin«. Med kaveljci je bil najhitrejši Kranjčan Peter Brinovec, med koreninami pa je bila najhitrejša Breda Zupančič iz Bleda. — Foto: F. Perdan

Kritično o kranjskih problemih

Predsedstvo OK ZKS Kranj temeljito in kritično obravnava perečo problematiko kranjskega gospodarstva in pogosto preveč mlačnega delovanja komunistov v samoupravnih organih in drugih družbenopolitičnih organizacijah, predvsem v ZSMS.

Kranj, 11. 8. 83 — Medtem, ko se je predsedstvo OK ZKS Kranj pozitivno izreklo do predloga osnutka sprememb in dopolnitev družbenega plana občine Kranj za obdobje 1981—1985, ki je bil objavljen tudi v Kranjčanu, dne 29. 6. 1983, pa je v svoji razpravi opozorilo na nekaj problemov Kranja. Tako se vedno ni zadovoljivo rešeno vprašanje solanja mladih za potrebe gospodarstva, ker se še vedno preveč mladine odloča za neproizvodne poklice in premalo za študij tehnike. Samo Iskra (Telematika in Delta — Računalništvo) bo v naslednjih nekaj letih potrebovala več sto mladih elektro inženirjev in drugih visokostrokovnih kadrov. Sicer pa novega dodatnega zaposlovanja skoraj da ne bo, saj je sedanja stopnja zaposlovanja komaj 0,9!

Precej težav z lokacijskimi in gradbenimi dovoljenji je nastalo s sprejemom zakona o varovanju kmetijskih zemljišč, zaradi česar bo upočasnjena gradnja stanovanj in tudi zasebnih hiš. Ponovno bo treba pregledati vse karte do sedaj zazidljivih zemljišč, ker to vsa niso več.

Pri obravnavi prvih podatkov o polletnem gospodarjenju v kranjski občini je bila ugotovljena zadovoljiva (4%) rast proizvodnje v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta, posebno, če pri tem upoštevamo minimalno rast zaposlovanja. Tudi investicijska dejavnost se oživlja. Tovarne so na splošno zadovoljivo zaloge z reprodukcijskimi materiali, ki pa, na žalost, niso vedno sortirani.

Od zgubašev je trenutno najbolj problematična Mlekarna, ki zaradi maksimirane cene konzumnega mleka namesto dohodka, ustvarja izgubo. Nič bolje se ne godi RTC Kravec, na njegovo uspešnejše poslovanje vpliva toliko če-jev (če bo sneg, če bo gorivo, če bodo ljudje imeli denar za smučarjijo, če, če in če...), da bodo sredstva občinskih rezervnih skladov premalo za vsakoletno pokrivanje izgube in bo nujno morala s sredstvi pomagati tudi Ljubljana!

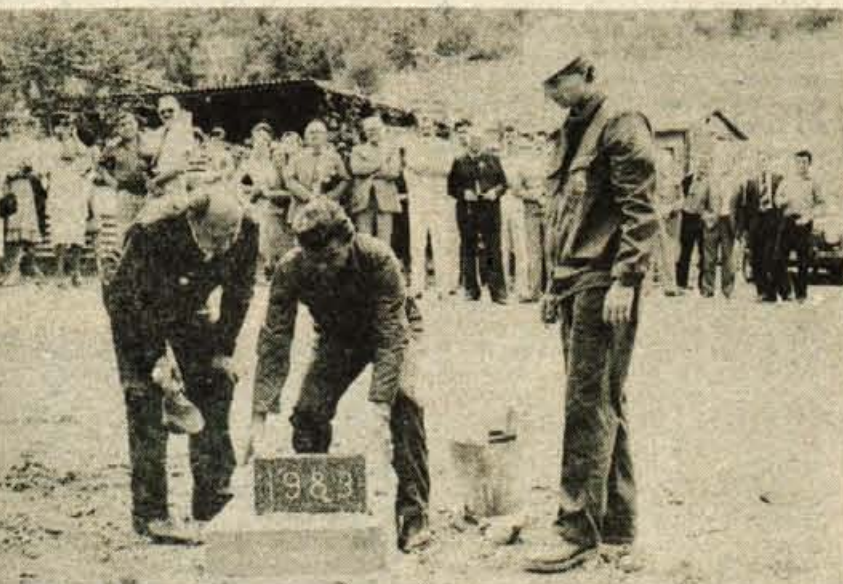
Kravec ni, in ne sme biti samo kranjski problem!

Kar zadeva izvoznih rezultatov in izvoznih prizadevanj kranjskega gospodarstva, bo v jeseni posebna seja komiteja, na kateri bodo obravnavali vse tiste organizacije združenega dela, ki svojih izvoznih obveznosti ne izpolnjujejo. Ugotavljali bodo kadrovske sposobnosti takih kolektivov, ker o programih je že bilo večkrat govora in zato ni drugih razlogov za neizpolnjevanje pričakovanj.

Ponovno smo slišali zahteve po dosledni izvedbi sklepov CK ZKJ in CK ZKS, ki med drugim zahtevajo kar največjo angažiranost komunistov za izvrševanje nalog dolgoročne gospodarske stabilizacije, postavitev ustreznih ljudi na ustrezna delovna mesta in novih svežih, mladih in sposobnih ljudi v vse strukture od TOZD do federacije. Zato mora partija v prihodnje posvetiti vso skrb

mladini, naši mladi generaciji, njeni izobrazbi, usposobljenosti, znanju, zaposlitvi, pa tudi siceršnji uveljavitvi v našem samoupravnem sistemu odločanja od šole in tovarne do klubov in društev v kulturi, telesni kulturi ter drugih društvih, kjer se udeležujejo naši delovni ljudje in občani. Družbeno ekonomski položaj mlade generacije in problemi, ki izhajajo iz tega (vprašanje je zastavljeno tudi dijakom in študentom), so eno velikih vprašanj, ki jim mora partija posvetiti kar največjo pozornost. Čas in z njim rastoči problemi so zahtevni in terjajo takojšen prihodek delovanja vseh in vsakogar v smislu dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije: red in disciplina pri izvrševanju delovnih nalog, organizacija dela, poslovna usmerjenost v izvoz, skrajno varčevanje z materiali in energijo, vlaganje v napredek znanosti in ponovna izpostavitve zaupanja v naše lastne sposobnosti in v znanje. Poštenemu delu moramo dati vso veljavo in ugled, uspešno delo pa tudi primerno nagradjevati.

I. S.

Najstarejša delavca Zlitove temeljne organizacije Pohištvo — tapetništvo Martin Urbanc in Franc Stanko sta v soboto vzdala temeljni kamen za nov obrat za proizvodnjo masivnega pohištva. — Foto: C. Z.

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Preskrba od danes do jutri

Kranj — Po skoraj dveh mesecih je v petek, 12. avgusta, prenehal veljati sklep izvršnega odbora kranjskega intervencijskega sklada, po katerem so kmetje Gorenjske kmetijske zadruge prejeli dodatne premije za oddano živino — v ravninskih območjih 44,64 dinarja za kilogram mesa in v hribovskih predelih 53,57 dinarja. V škofjeloški občini so dodatne premije izplačevali le kratak čas, od 25. julija. Ker v skladu niso imeli denarja, je sredstva založila KŽK temeljna organizacija Mesoizdelki.

Posledice, ki jih je izzval med občinami neuskladen, kratkoročen, kampanjski način reševanja poletne mesne krize, so bolj ali manj znane. Z dodatnim plačilom živine smo dosegli cilj: odpravili smo pomanjkanje mesa in v nekaj dneh izboljšali založenost mesnic. To potrjujejo tudi številke. Škofjeloški Mesoizdelki so v dobrem mesecu po uveljavitvi sklepa odkupili s področja Gorenjske kmetijske zadruge 334 goved, v dvajsetih dneh junija pa le 83. V letošnjem juniju so v primerjavi z lanskim odkupili domačo polovico manj živine, v juliju pa kar dvakrat več in v prvih enajstih dneh avgusta celo trinapolkrat več. Dobava živine iz ostalih zadrug (Ljubljana, Trebnje, Stična), s katerimi Mesoizdelki sodelujejo, je v tem obdobju upadla od ene desetine do dveh tretjin.

Kmetje so »pritiskali« na odkupovalce in klavnico predvsem v avgustovskih dneh, ko je dodatnemu plačevanju živine že pojemala sapa in je bilo zanesljivo, da bo zaradi suše primanjkovalo krme. Kamioni so vozili s terena štirikrat več živine kot običajno. V klavnici so kljub dopustom delali s polno zmogljivostjo. Ne glede na to pa je marsikateri kmet zamudil »usodni« 12. avgust, ostal na odkupni listi (čakanja) in s tem prikrajšan za poldrugi stari milijon, kolikor je pri primerno zrejenem biku navrgla premija. Nekateri bolj oddaljeni kmetje s področja škofjeloške občine, kjer je bil sklep dejansko »kratkega daha«, za dodatno plačilo živine verjetno sploh niso izvedeli.

Kaj dodati k temu? To, da na takšen način spodkopavamo temelje naročenemu in načrtnemu pridelovanju za trg, izgubljamo zaupanje pri kmetih in povzročamo tudi gospodarsko škodo. Kmet je po zdravi kmečki pameti izračunal, da bo s premijo zaslužil toliko, kolikor bi v nadaljnjih treh mesecih izdatnega krmljenja. Zato ni okleval in je živino predčasno oddal v klavnico. Posledice so znane: kar petina v juliju odkupljenega goveda s področja Gorenjske kmetijske zadruge je bila premalo zrejena in lažja od 500 kilogramov, v dvanajstih dneh avgusta pa je bilo takšne živine še več.

Mesa je zdaj dovolj in v Mesoizdelkih se celo ubadajo s tem, kako ga prodati. Obenem pa se že sprašujejo, kolikšen bo jesenski odkup živine, ko bo kmet kljub nedavnim podražitvam živine dobil za kilogram »extra mesa« 36 dinarjev manj kot v obdobju med 20. junijem in 12. avgustom. Mar ni to preskrba od danes do jutri?

Bržčas bo tudi drugo leto v poletnih mesecih primanjkovalo mesa, zato naj bodo letošnje izkušnje prelomnica v mesni preskrbi. Kaj ne bi bilo bolje, da bi zdaj, ko je mesa dovolj, poskušali za Gorenjsko enotno rešitev? Denimo, da bi se z gorenjskim kmetom že ob sklepanju pogodbe za prihodnje kmetijsko leto dogovorili, koliko živine bo oddal v poletnih mesecih in koliko naj bi zato dobil dodatnega plačila. Na to bi se pripravila mesno-predelovalna industrija, vsi gorenjski skladi pa bi za dodatne premije zagotovili denar.

C. Zaplotnik

70-letnica Združene lesne industrije Tržič Smela odločitev ob jubileju

Delovni kolektiv je 70-letnico proslavil s slavnostno sejo delavskega sveta in z vzdavo temeljnega kamna za novi obrat, v katerem bodo sedanjo proizvodnjo masivnega pohištva povečali skoraj za dvakrat — Zlit je prejel najvišje občinsko priznanje, zlato plaketo mesta Tržič

Tržič — Izgradnja novega obrata, v katerem bodo izdelovali masivno pohištvo za izvoz na zahodno tržišče, bo ena največjih naložb v tržiški občini v tem srednjeročnem obdobju. 235 milijonov dinarjev, kolikor bodo veljala gradbena dela in oprema, bodo zagotovile Zlitove temeljne organizacije, trgovska organizacija Slovenijales, Ljubljanska banka — Temeljna banka Gorenjske in prvič, odkar obstaja sestavljena organizacija gorenjskih gozdarjev in lesarjev, tudi vse njene članice. V novem obratu se bo dosedanja proizvodnja masivnega pohištva povečala za 185 odstotkov. Izdelali bodo 3500 regalov, kar je dvakrat več od sedanjih količin, 4500 kredenc (zdaj 1000) in 18000 miz (zdaj 2000). Devizni izkupicek naj bi bil čez tri leta štirikrat večji od lanskega; temeljna organizacija Pohištvo — tapetništvo pa naj bi v tem letu ustvarila toliko, kolikor danes celotna delovna organizacija.

Zlit je lani izvozil za 45 milijonov dinarjev masivnega pohištva v Avstrijo, Švico, Nemčijo, Francijo, Nizozemsko, Švedsko in Norveško ter presežke razžaganega lesa v severnoafriške in arabske države. V prvi polovici letošnjega leta so iztržili na tujem tržišču za 32 milijonov dinarjev deviz. Devetkrat več so izvozili kot uvozili, povečal pa se je tudi njihov delež v celotnem izvozu tržiškega gospodarstva. Na tuje tržišče pa bi lahko Zlit prodal še enkrat več izdelkov, če bi to dovoljevale njihove

zmogljivosti. To pa je tudi glavni razlog, da so se v jubilejnim letu odločili za izgradnjo novega obrata.

»Delovni kolektiv Zlita se je kljub težavnim gospodarskim razmeram pravilno odločil. Novi obrat, v katerem bodo pričeli izdelovati masivno pohištvo že v prihodnjem letu, bo velika pridobitev za zaposlene in tržiško gospodarstvo ter pomemben prispevek k izboljšanju trgovske bilance,« je poudaril Janez Piškur, predsednik skupščine občine, ob tem, ko je izročil delavcem Zlita najvišje občinsko priznanje — zlato plaketo mesta Tržič.

Na slavnostni seji delavskega sveta je Stane Tonkli, direktor Združene lesne industrije Tržič, orisal razvojno pot lesarstva v tržiški občini. »Bogata zgodovina je za nami,« je dejal. »Nanjo smo lahko ponosni, saj smo iz skromnega žagarskega obrata uspeli zgraditi moderno lesno industrijo, ki svoje izdelke uspešno prodaja po Jugoslaviji in v številnih evropskih državah. Poleg tega smo postali tudi največji proizvajalci lesne embalaže v Sloveniji. Vsega tega pa ne bi dosegli, če ne bi imeli sposobnih in pridnih delavcev.«

Na slovesnosti so podelili priznanja prizadevnim delavcem in dolgoletnim članom kolektiva, svogateljem in poslovnim partnerjem in položili venec k spominskemu obeležju v narodnoosvobodilni borbi padlim mizarjem.

C. Zaplotnik

**LESNI SEJEM
HOLZMESSE**

12. do 17. avgust 1983

**CELOVEC
KLAGENFURT**

**Z CELOVŠKIM SEJOM
DO 21. AVGUSTA 1983**

Sejem je odprt vsak dan
od 9. do 18. ure.

NAŠ SOGOVORNIK

Potrebujemo primerne partnerja

Janez Hudel, poslovodja Kmečke zadruga in posojilnice v Globasnici

Globasnica — V občini Globasnica na Koroškem imajo prebivalci svojo kmečko zadrugo. Ustanovljena je bila že 1948. leta in ima danes okrog 120 članov ter sorazmerno bogate delovne izkušnje. Njen poslovodja, ki je hkrati tudi poslovodja posojilnice v Globasnici, je **Janez Hudel**.

«Kmečke gospodarske zadruga na Koroškem predstavljajo neke vrste trgovino, v katerih člani in tudi drugi lahko dobijo praktično vse. Mi radi rečemo, da je pri nas moč dobiti vse od motike do traktorja, vse za vrtničarje, polkmete, za specializirano kmetijstvo, orodje, stroje in opremo za rokodelce in obrt, gradbeni material in različna goriva kot so rjavi in črni premog, brikete, koks, antracit, kurilno olje, tekoči plin in vse potrebščine za gospodinjstvo. Značilnost tovrstne založenosti in preskrbe so sorazmerno ugodne cene. Skrbimo, da se blagovna ponudba razširja in ponekod so zrasli že pravi združni marketi. Člani pa imajo seveda tudi druge ugodnosti. Naša zadruga ima sorazmerno močan strojni park za obdelavo zemlje. Tako si lahko sposodijo v zadrugi stroje za oranje, setev, kombajne. Trenutno imamo na primer dva kombajna. Pridelke kmetovalci lahko oddajo zadrugi, vendar jih večina pokrmi živini in nato odda meso.»

«S kakšnimi problemi se srečujete?»

«Globasnica je v glavnem kmečka občina z okrog 1750 prebivalci. Pravih kmetov je okrog 20 odstotkov, ostali pa so polkmetje. Kupna moč našega prebivalstva je sorazmerno skromna. Da bi se zadruga še bolje založila z različnim blagom, ni problem. Težava je v tem, kako to blago prodati. S podobno težavo pa se srečuje tudi naša posojilnica. Nekaj manjših gostiln, trgovina, mesarija in pek je premalo za boljšo ekonomsko trdnost. Ob tem pa se srečujemo tudi s precej močno konkurenco nemške zadruga, v kateri so prisotni tudi močni politični interesi. Tako se velikokrat soočamo z resnico, da je ekonomska trdnost pravzaprav osnovni pogoj za krepitev narodne zavesti, pripadnost, obstoj in seveda tudi razvoj.»

«Kakšne pa so možnosti glede razvoja v vaši občini?»

«Perspektivo vidimo v kmečkem turizmu. Ta je sorazmerno nerazvit. Glede na to, da je naša občina v tako imenovanem zaščitenem območju, v katerem ni možna postavitev večje industrije, bi morali razvijati ustrezno in primerno dejavnost za okrog 50 zaposlenih. Vendar Avstrija za to nima interesa, sami pa smo prešibki. Potrebujemo primerne partnerja in o tem so že nekajkrat potekali pogovori z nekaterimi delovnimi organizacijami v matični domovini. Čeprav so razmere in časi glede možnosti vlaganj danes precej nenaklonljivi, smo seveda še vedno živo zainteresirani, da se dokopljeva do enega osnovnih ciljev; to pa je postavitev na trdne ekonomske osnove.»

A. Žalar

Prešolanje čutijo kot kazen

Mladi kranjskogorski športniki naj bi se prešolali na šolo v Mojstrani, ker kranjskogorska šola prehaja na dvozmenski pouk, mladi pa tako ne bi mogli trenirati — Vsi poznamo škodljive posledice nenadnega prešolanja

Kranjska gora — Ob republiških priporočilih pred nekaj leti, da bi večina slovenskih šol čimprej prešla na celodnevni pouk, je bila jeseniška občina še med najbolj odzivnimi in je bila dolga leta in je še občina, v kateri največ šoloobveznih otrok obiskuje celodnevni pouk. Vendar pa se zadnja leta stvari spreminjajo in na večini jeseniških šol resno razmišljajo, da bodo morali že to jesen preiti na dve izmeni — šolskega prostora hudo primanjkuje, denarja za nove učilnice ni, celodnevna šola pa je tudi dražja.

Spominjamo se še, ko je med jeseniškimi šolami med prvimi prešla na celodnevni urnik osnovna šola v Kranjski gori. A žal danes tudi kranjskogorska osnovna šola resno razmišlja, da preide na dve izmeni z novim šolskim letom, kajti učilnic ni, denarja še manj.

In vse posledice, ki prihajajo s spremembo šolskega sistema — skozi celodnevno šolo ni šla niti ena sama generacija — nikakor niso prijetne. Ne za učiteljski kader, še manj pa za učence, ki bodo morali zdaj nenadoma spreminiti svoj način dela in učenja, svoje navade. In nanje bi morali najbolj misliti, ko ni in ni denarja za učilnice ali dve, kajti porajajo se tudi drugačni problemi kot je le popoldanski pouk in interesne šolske dejavnosti.

V Kranjski gori v zadnjih letih raste odlični športni rod mladih, ki so v minulih zimskih sezonah na domačih in tujih smučarskih tekmovanjih dosegli izjemno dobre rezultate. Niso pa jih dosegli samoumevno in brez truda — z veliko treninga in zagrizene vneme, da bi bili tudi v šoli pridni in dobri učenci. Več kot razumljivo in jasno je, da bi se kaj malo lahko športno udejstvovali, če bi v šoli popustili — pa niso, kljub občasnim nerazumljivim očitkom, češ, ti športniki, saj vedno manjkajo.

S prehodom na dvozmenski pouk pa bi jim odpadli vsi treningi, tekmovanja, vsa športna vzgoja. Zato so se na šoli domislili, da jih bodo prešolali v Mojstrano, kjer bodo lahko obiskovali pouk le dopoldne. Okoli petnajst učencev-športnikov, naj bi torej sedlo na avtobus in se hočeš nočeš sprijaznilo z novim šolskim okoljem, novimi sošolci, tudi drugimi učitelji.

Prešolanje otrok, še posebej, če so v višjih razredih, ni tako enostavna zadeva. Najbolj boleče in tudi posledično prešolanje občutijo sami učenci in njihovi starši, ki jim nikdar ni vseeno, če otrok začne nenadoma obiskovati drugo šolo. Pojavljajo se številni problemi, ki jih pedagoški kader in starši prav dobro poznajo. Le v skrajnih primerih, ko gre za preselitev družine, le tedaj, ko je zares nujno, naj bi otrok obiskoval drugo šolo.

V kranjskogorskem primeru pa gre še za nekaj več. Po tej logiki bi problem pomanjkanja šolskega prostora lahko v hipu rešili s prešolanjem iz šolskega okoliša v šolski okoliš, kar pa vendarle naše šole ne počnejo, če ne gre za mestne in bližje. Tu gre očitno za nerazumevanje do učencev, ki so športniki, ki bi to prešolanje v Mojstrano občutili kot kazen, češ, se pa vozite, če hočete trenirati! Vsekakor bi s tem zatrli vsa prizadevanja kranjskogorskih športnih delavcev, ki so v zadnjem obdobju vložili v telesno vzgojo toliko truda, kar pa je konec koncev sploh nepomembno, če upoštevamo občutja in spoznanja samih otrok, ki bi pričakovali za svoja športna prizadevanja pohvale in priznanja, dobili pa bodo neznan šolsko okolje, avtobus in prevoze, drugačne učne prijeme novih tovarišev in tovarišic.

Vedno se najde ustrezna rešitev in prav gotovo bi se tudi v tem primeru. Če bi se le hotela.

D. Sedej

15. avgusta 1944 je bil ustanovljen korpus ljudske obrambe Jugoslavije. Ena izmed njegovih nalog je bila tudi zaščita državnih meja. Kljub temu, da so bile graničarske enote ustanovljene že prej, so graničarji ta dan izbrali za svoj praznik. Ob prazniku jim začelimo veliko uspehov pri obrambi naših meja. — V. Primožič

Lesarski sejem v Celovcu

Celovec — Jutri, 17. avgusta, se bo v Celovcu končal 32. lesarski sejem. Med razstavljalci je letos polovica tujih, med njimi tudi iz Nemčije, Italije, Švedske, Finske, Poljske in Jugoslavije. Letošnji sejem celovito predstavlja stroje za nakladanje in prevoz lesa, gozdarsko ročno orodje, priključke za traktorje in ostalo opremo, ki jo pri svojem delu potrebujejo predvsem manjši lastniki gozdov. Posebnost letošnje prireditve v Celovcu sta sejemski žaga in mizarska delavnica, v katerih prikazujejo obiskovalcem predelavo hlovdovine v deske in izdelavo pohištva iz masivnega lesa. Strokovnjaki s področja gozdarstva in lesarstva so se med sejmom zbrali na posvetovanju o gozdnih in gorskih poteh v gorskem območju. Jutri, 17. avgusta, bo na sejmju »lesni dan«, na katerem bodo prikazali uporabo lesa pri gradnji v alpskih deželah in pri notranji opremi.

Preverjanje zgubašev

Gre za tisti del dogovorjenega in z različnimi ukrepi začrti stabilizacijskega ponašanja, ki se nanaša na dobro in učinkovito spodarjenje in poslovanje. Pol leta v tekočem letu je prav gotovo čen mejnik, ko je že moč oceniti, kako poteka uresničevanje zakonitih programov in nalog. Doseganje rezultatov ob polletnem poslovanju zatorej že lahko merilo in kriterij za oceno, kje smo, kje smo bili, da premalo učinkoviti, kaj je tisto, kar nas bo moralo v prihodnjih stih mesecih nenehno spremljati pri delu in vsakodnevnih nalogah, bomo leto potem zares sklenili tako, kot smo ga hoteli ob začetku slovnega obdobja.

Redke so občine, kjer se v zadnjem času izvršni sveti občinskih skupščin ne bi sestajali na sicer rednih sejah (letošnje počitnice di na tem področju delovne) tudi zaradi posameznih delovnih in meljnih organizacij združenega dela, ki so polletno poslovno obdobje zabeležile z negativnim rezultatom oziroma izgubo. Vse te čaka občinski program, izvršni sveti pa morajo poleg ocene in ugotovitve stanja pri takšnih posameznikih nenazadnje odločiti tudi o tistem poslovanju, ki se nanaša na osebne dohodke zaposlenih. Polletno enostaven ne na eni, ne na drugi strani. Za zgubaše to pomeni, če pomeni široko in vsestransko oceno položaja in stanja in upravnogovornik ter ukrepanje, da ne bi bil podoben ali še tudi končni rezultat. Dobrna teža družbene odgovornosti ob nastopu položaju pa je naložena tudi izvršnim svetom. Le-ti pa so v tem toku v dokaj nezavidljivem položaju. Podatkov in kazalcev za celovito poglobljene ocene notranjih vzrokov za nastali položaj največkrat dovolj, pri čemer pa vseeno ostaja odgovornost preprosto o osebnih dohodkih, ki naj bi jih takšni zgubaši imeli v prihodnjih mesecih. V nem položaju je zato prav gotovo težko biti kazalec na tehtnici, bo utemeljeno prevesil na stran, ki pomeni manjše osebne dohodke kot so bili doslej.

Širša družbena in notranja ekonomsko samoupravna odgovornost torej ta hip na preizkušnji. Objektivno gledano je marsikje res upravičeno mnenje, da je ob polletju delavcem v delovnih organizacijah, ki spadajo med zgubaše, težko naročiti kaj več, kot to, da plačujejo takšne osebne dohodke, kot so jih doslej. Večji bodo, ko bodo takšni tudi rezultati. Vendar pa je takšno mnenje lahko nevarno, če bi ostalo le pri njegovi formalnosti in na podlagi katere ne bi sledila prava ocena vsesplošne notranje in širše družbene in akcije.

A. Žalar

Mrliška vežica na črno

Krajani so s samoprispevkom na črno zgradili mrliško, ker so obupali nad birokratskimi predpisi — Kako se la?

Da se v poplavi in bohotenju birokracije in administriranja na vseh korakih, podolgem in počez, zdaj pri nas na črno gradijo celo mrliške vežice, ni noben črni humor, ampak čisto resna zadeva in očitno dejstvo. Krajani neke naše krajevne skupnosti, zagnani in pridni, z obveznim samoprispevkom in lastnimi žulji na rokah, so napravili križ čez vsa potrebna in nepotrebna soglasja, se naveličali tekanja po uradih in trkanja na vrata, pljunili v roke in zgradili na črno mrliško vežico.

Kot dobri gospodarji so se zmenili, da jim bo domače gradbeno podjetje v mesecu dni zgradilo vežico in bili na moč veseli, da je bila pogodba takšna, da ne bo običajnih prestopov roka in zatorej tudi nujnih podražitev gradbenih stroškov. Denarja pač ne pobirajo po cesti, samoprispevek pa je tudi samoprispevek, ki ga velja smotno in gospodarno čimprej obrniti. Nak! Ob projektni dokumentaciji za tistih par metrov veliko mrliško vežico se je zataknilo pri sanitarnih predpisih.

Občinska sanitarna inšpekcija namreč ni pristojna za tovrstne objekte, dovoljenje izdaja republiška sanitarna inšpekcija. Le-ta pa terja, da je vse na mestu in je tudi od navedene krajevne skupnosti terjala zagotovila kot kdo je pristojen za projekturo, kako se bodo prevažali mrlič, da niti ne govorimo, da mora krajevna skupnost »predložiti konkreten način dezinfekcije katafalčnega prostora« in tako dalje. V krajevni skupnosti so že razumeli, da morajo biti odtoki pa hlajenje pa primerna higiena in tudi projekt je takšen, a kaj, ko jim še danes ni ju-

sen »konkreten način dezinfekcije katafalčnega prostora«. Tudi so pač mislili, da bodo inšpektor od sebe od veselja, da bodo svojim denarjem zgradili vežico in da se bo prenehala starostna pomunost še danes misliti, da vendarle higiensko bolj črna kot katafalčni prostor. Najbrž so celo še tako zanesljivo svoje higienske navade, da li, da znajo držati red in čisto v mrliški vežici. Kaj še! Niso si zahtevali konkretnih navedb, kar čisto ničesar ne pomeni kot to, da morajo da bodo konkretno čistili in konkretnim vimom in s krpo in da bodo čistili tudi boljše »ajaksom«, če pa »prišvercal« iz Avstrije.

Ko so potili in še potijo birokratski pot in znoj, pri presenetljivih spoznanjih, da tudi naše uradne delovne knjige sploh niso za vsa najmanjša dela usposobljene in posvečene. Vse to jih strašno bega, do netljive meje, da se zdaj zjago na to, da so pristojni da morajo biti vsa soglasja, se projektanti enkrat naučijo, deto so ugotovili, da vendar ba tako do konca »zapečatili« liško vežico so postavili.

Kaj bo zdaj s to črno grne ve. Verjetno bo podaljšano črni gradenj v občini, da buldožerjem podrli, pa ne jo. Tolkokrat so že besedni dužerji gremli in drveli in ske črne gradnje, a se ne zdaj še ni popolnoma ničesar zgodilo.

Krnj — Problem, v katerega namerava Kranj resno zagrniti, met. Ustrezno rešitev in tovrstni razvoj Kranja v prihodnje zagrniti nesla posebna študija, o kateri je izvršni svet občinske skupščine pravljal na zadnji seji. Odločitev in rešitev bo vsekakor prebrala smeri, da se takšne nemogoče razmere in prometne zagate na delu mesta odpravijo. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Rezerve so v povezanosti

Jeseniški občinski izvršni svet se zavzema za dodatne ukrepe pri uresničevanju resolucije — Ustanovitve združne enote v občini

Jesenice — V jeseniški občini je dosledno uresničevanje občinske resolucije o uresničevanju plana v letošnjem letu temelj stabilizacijskih prizadevanj. Podatki letošnjih prvih mesecev pa kažejo, da v posameznih primerih odstopajo od načrtanih nalog, zato v skladu z zakonom o sistemu družbenega planiranja izvršni svet vztraja na predlogih dodatnih ukrepov, da bi zagotovili izvedbo planskega dokumenta.

Najbolj resni problemi jeseniškega gospodarstva so v manjšem deviznem prilivu in s tem se pojavljajo problemi odplačevanja kreditov; problemi so z notranjo likvidnostjo, zmanjšanjem fizičnem obsegu proizvodnje, v slabem uresničevanju investicijske politike, v rasti cen in inflacijskih pritiskih ter v uresničevanju kadrovske politike.

Ponekod se stvari le počasi premikajo na bolje, čeprav so v najbolj pomembnih vejah pristopili k posebnim oblikam povezovanja. Tako ni zaznati vidnejšega napredka v črni

V Donitu dobro delajo

V delovni organizaciji Donit Medvode so v prvem polletju dosegli 2,56 milijarde dinarjev skupnega prihodka, kar je polovico več kot v enakem obdobju prejšnjega leta. Na tuja tržišča so uspeli prodati za 365 milijonov dinarjev izdelkov, od tega za 293 milijonov dinarjev na konvertibilno področje. V izvozu prednjačita temeljni organizaciji Filtri in Tesniz, ki dobršen del svoje proizvodnje že vrsto let uspešno prodajata v deželah zahodne Evrope. Visok skupni prihodek je predvsem rezultat večje produktivnosti, ob boljši izrabi delovnega časa in boljši organizaciji dela.

Veliko pozornost pa namenjajo tudi delovnemu človeku. Tako bo več kot tristo zaposlenih z družinami preživelo dopust v njihovih počitniških domovih, večje število delavcev pa bo deležno preventivnega zdravstvenega oddiha. Tudi v delavskem športnem društvu se z rekreacijo ukvarja vsak drugi zaposleni.

Zveza slovenskih zadrug na Koroškem

Osnovna in izhodišča krepitve

Letošnji nastop koroškega gospodarstva na mednarodnem avgustovskem sejmu v Kranju je pravzaprav rezultat živahne in razvejane dejavnosti Zveze slovenskih zadrug na Koroškem s sedežem v Celovcu. Danes namreč pomeni Zveza za slovenski živelj na Koroškem samostojno blagovno podjetje. Opravlja denarno in kreditno poslovanje na vseh področjih. Vključuje se v devizno trgovino in sprejema hranilne vloge. Odloča o izboru blaga za blagovne zadruge, o organizaciji in oskrbovanju združnih marketov, organizira prevoze.

Njena blagovna ponudba se povečuje. Postavlja namreč nove tako imenovane Zdržne markete z najrazličnejšim blagom. V njih je danes še moč dobiti vse za različne manjše investicijske naložbe, različno opremo. Razen tega ima Zveza tudi specializirane zunanje trgovinske organizacije. Takšna je Jugotrade, družba za trgovska posredovanja in predstavnštva, ki ima sedež na Du-

metalurgiji in povezavi s kovinsko predelovalno industrijo, v gostinstvu in v turizmu ter v trgovini. Ob vsem tem je zaskrbljujoče dejstvo, da skupnost organizacij združenega dela s področja gostinstva in turizma še ni zaživela in delovne organizacije kovinsko-predelovalne industrije se ne morejo dogovoriti o oblikah povezovanja.

Jeseničani so prepričani, da bi bil lahko naložbeni zagon večji, ko bi bolj združevali sredstva in spreminjali sistem financiranja na tem področju. V resoluciji imajo opredeljeno gradnjo elektroeklarne, infrastrukturne objekte v turizmu in v gostinstvu, komunalne in stanovanjske objekte ter razne investicije v osnovna sredstva zaradi zamenjave dotrajanih strojev in naprav.

Vsakodnevni problem, ki ga ugotavlja izvršni svet, je vprašanje oskrbljenosti na tržišču, saj z občasnimi intervencijami probleme blažijo, vendar se zavedajo, da je rešitev le v neposredni povezavi nosilcev preskrbe s proizvajalci, kar pa jim za zdaj zaradi nesorazmerij v cenah ne uspeva.

Jeseničani se zavedajo, kje so stabilizacijske rezerve, ki se kažejo v

Manjša obremenitev gospodarstva

V jeseniški občini ocenjujejo, da se lahko prispevne stopnje za zadnje štiri mesece znižajo in tako se tudi znižajo obveznosti iz bruto osebnih dohodkov in iz dohodka gospodarstva

Jesenice — Skupna poraba v jeseniški občini, programi interesnih skupnosti družbenih dejavnosti, je bila v skladu z resolucijskimi določili in izhodišči za letošnja planirana v višini okoli 759 milijonov dinarjev. Takšno povečanje je bilo 10 odstotno v primerjavi z letom 1982.

Vendar pa je jasno, da bo letošnja inflacija veliko večja od planirane, okoli 30 odstotna. Zaradi takšnih nesorazmerij je treba programe prilagoditi ravni, ki jo dovoljuje zvezna resolucija, kar pomeni 13 odstotni

naju in podružnico v Gradcu. Podobna njej je trgovska družba Finex. Obe se vključujeta in skrbita za blagovno menjavo med Jugoslavijo in Avstrijo. In nenazadnje ima Zveza tudi svoje turistično podjetje Cartrans.

Cartrans je pravzaprav najmlajša v Zvezi. Namen te turistične agencije je prodaja slovenskega prostora na Koroškem. Okrog 250 zasebnikov z različno turistično ponudbo na Koroškem ima namreč okrog 5000 postelj. Cilj Cartransa je, da te zmogljivosti pozimi in poleti ponudi rojakom v matični domovini. Ta, nova agencija, pa si prizadeva, da bi postala tudi pravi zastopnik jugoslovenskega turizma onkraj meje.

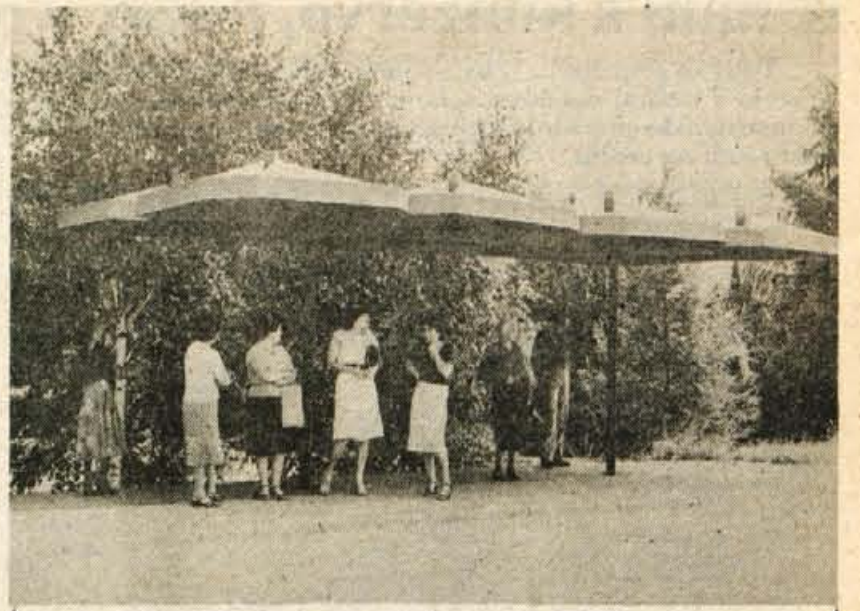
Osnovni cilj Zveze slovenskih zadrug na Koroškem, ki je v zadnjem času vsestransko aktivna, je ekonomska krepitev in s tem narodnostna trdnost Slovencev onkraj meje ter na teh osnovah razvijanje dobrih sosedskih in blagovnih odnosov med Jugoslavijo in Avstrijo. A. Ž.

povezanosti predelovalcev, v združenju gostinstva, saj v zgornjesavski dolini ni niti najbolj osnovne povezanosti in ne nosilcev razvoja. Odločni so, da bodo v najkrajšem času razpustili skupnost organizacij združenega dela gostinstva, če ne bo večjega interesa nosilcev gospodarskega razvoja te dejavnosti v zgornjesavski dolini.

Na področju kmetijstva nikakor ne uspejo oblikovati take organizirane oblike združnega povezovanja, ki bo zagotavljalo večjo proizvodnjo in s tem več hrane, 25 odstotkov po usmeritvah do leta 1985. To pa pomeni, da delovna organizacija KŽK Kranj ni sposobna oblikovati take organizacije niti zagotavljati ustrezne pomoči in povezovanja kmetov. Izvršni svet bo skupaj s kmetijsko zemljiško skupnostjo pripravil ustanovitvene akte za ustanovitev združne enote v jeseniški občini z usmeritvami, ki jih kmetje nenehno ponavljajo.

Na področju prometa in zvez — obmejna železniška postaja, razvit tovorni promet, špeditorske dejavnosti ter prevoz potnikov — so pregledali njihove razvojne programe, na osnovi katerih bodo predlagali njihovo skupno, dolgoročno usmeritev.

D. Sedej

Radovljiska krajevna skupnost je lani z asfaltom prekrila veliko ulic in cest ter uredili avtobusni postajališča na Gorenjski cesti. Ljudje si želijo, da bi uredili še več poti in ulic, za kar so pripravljani dati tudi prostovoljne prispevke. Vendar se zatika pri dotoku denarja krajevne skupnosti, saj v okviru občine niso uresničili spremembe dogovora, po katerem delavci prispevajo za potrebe krajevnih skupnosti. Foto: F. Perdan

Še vedno premalo izkoriščene prednosti

Podatek, da se v desetih sejemskih dneh v denarnem prometu izmenja nekaj milijard novih dinarjev, je prav gotovo upravičeno izhodišče za različne zaključke. Redke še tako kvalitetne in priznane prireditve se lahko pohvalijo s tem. Že skromen vložek in udeležba na takšni prireditvi sta prav gotovo velika garancija za poslovni uspeh. Na kranjskih sejemskih prireditvah niso redki razstavljalci, ki se tega še kako zavedajo. Med njimi so tudi takšni, ki prav na tej prireditvi ustvarijo dobršen del načrtovanega letošnjega prihodka.

Še vedno pa srečamo takšne, ki tovrstnega računa niso še povsem dojeli. Predsednik medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko Bojan Urlep je na otvoritvi letošnjega mednarodnega avgustovskega sejma v Kranju poudaril, da je uresničevanje stabilizacijskega programa obvezujoče za vse. V tej verigi pa je tudi Gorenjski sejem, ki ima prav gotovo svoje posebno mesto in številne še vedno premalo izkoriščene prednosti. Na njem naj se kažejo premiki v kvaliteti izdelkov, v novih dosežkih industrije in obrti, v ponudbi, izvoznih usmeritvah... Sejem naj bo prikaz proizvodnje in ponudbe na področju široke potrošnje. Prizadevanja v tej smeri prav gotovo so. Še vedno pa so tudi na Gorenjskem podjetja, ki kot kaže sejemsko blagovno poslovanje nekako podcenjujejo. Pojavijo se le od časa do časa; in to največkrat takrat, kadar kaj potrebujejo, ali pa če morda zaidejo v določene težave.

Zanimiv je podatek, da mora danes Gorenjska na 49 različnih lokacijah v Sloveniji shranjevati zmrznjeno meso. Če bi imeli »doma« hladilnico za globoko zmrzovanje, bi naenkrat prihranili več kot 10 starih milijard dinarjev. Vendar kot kaže, se kar nekako ne moremo zagreti za izredno možnost. Hladilni sistem umetnega drsališča v Kranju se ponuja kar sam. Poslovno prireditveni center Gorenjski sejem je izdelal že študijo o večjem izkoristku tega hladilnega sistema. Komunalno urejeno zemljišče in obstoječa strojna oprema bi pomenila velik prihranek. Upajmo da le ne bodo pretehtale v odločitvi najrazličnejše bolj ali manj pomembne in ozke okoliščine ter gledanja, da ne bi izkoristili to prednost.

Kranj z okolico je danes prav gotovo še tako velik, da zaradi določenega mrtvila v poletnih mesecih na zabavnem področju dopušča materialni odliv iznajdljivim prirediteljem. Zabavišni park v Savskem logu trenutno res še ne zasluži tega imena. Vendar pa so resna prizadevanja v tej smeri že pripeljala do skorajšnje odločitve. Zemljišče je komunalno urejeno. Prihodnje leto naj bi ta zabavišni prostor že imel drugačno podobo. Naravnost nerazumljivo pa je, da si Poslovno prireditveni center na vse pretege in načine prizadeva, da bi vendarle zainteresiral domače gostinsko podjetje, ki bi se lotilo izvedbe tega programa. Kaj lahko se zgodi, da bo interes pokazal kdo drug, ki bo takšen program seveda znal tudi novčiti, dal Kranju svežino in zabavno privlačnost. Takrat pa bomo najbrž spet pričali že večkrat uporabljeni kritiki o čudnem ponašanju pri teh stvareh.

Prednosti sejma, prostora, tradicije tovrstnih prireditev v Kranju so torej še vedno premalo zavedamo. Omalovaževanje in čas pa lahko prineseta za marsikoga neprijetne posledice.

A. Žalar

Manjka vagonov za premog

Železniško gospodarstvo Ljubljana se letos spopada z velikimi težavami zaradi pomanjkanja vagonov. V teh dneh bi potrebovali skoraj dvakrat več vagonov, kot jih imajo, za prevoz premoga. Poraba trdih goriv namreč v zadnjih letih v Sloveniji hitro narašča, pri čemer pa je v precejšnji meri vezana na dobavo iz drugih republik.

Potrošnja premoga v naši republiki je leta 1980 znašala okrog 2 milijona ton, leto kasneje 2,6 milijona, lani

3,17 milijona, za letošnja 3,56 milijona ton. Od tega bo treba okrog 1,2 milijona ton nabaviti v Bosni in Hercegovini ter Srbiji. Železniško gospodarstvo Ljubljana je do konca julija letos prepeljalo iz Bosne 420 tisoč ton in iz Srbije 430 tisoč ton premoga. Za ta prevoz pa si je morale precej vagonov sposoditi pri sosednjih železniških organizacijah in železniških upravah v tujini, predvsem v Avstriji, ZRN in Vzhodni Evropi. V koncih tako število tujih vagonov doseže tudi 450 na dan. Stroški za takšno izposojanje seveda niso majhni in so na primer lani znašali 89,5 milijona deviznih dinarjev.

Tovrstne težave sedaj skušajo omiliti z vključevanjem tako imenovanih specialnih vagonov, namenjenih transportu rude, ki trenutno vozijo na relaciji Kolubara—Ljubljana. Z njimi so začasno rešili problem preskrbe za ljubljansko toplarno. Trajnejša rešitev pa je seveda le v okrepitvi voznega parka. Čeprav denarja manjka, in tudi gospodarstvo še ni izreklo zadnje besede o soudeležbi, so pred dnevi vseeno silom priklj podpisali pogodbo o nabavi 160 vagonov s tovarno iz Sarajeva. En vagon bo veljal okrog 3 milijone dinarjev. V Sloveniji pa že vrsto let vagonov ne izdelujemo. A. Ž.

Olimpijski muzej v Sarajevu

Prireditelji 14. zimskih olimpijskih iger v Sarajevu mislijo tudi na kulturni spored. Pomemben kulturni trenutek bo otvoritev muzeja sarajevskih olimpijskih iger.

Zasnovo muzeja so že sprejeli. Imel bo več osnovnih sestavin. Muzejska zbirka bo obsegala fotografije, dokumente, predmete, plakete, medalje in druge podobne eksponate, ki bodo trajno obeležili sarajevske olimpijske igre.

Drugi del bo galerija, v kateri bodo postavili stalno razstavo sodobne likovne umetnosti.

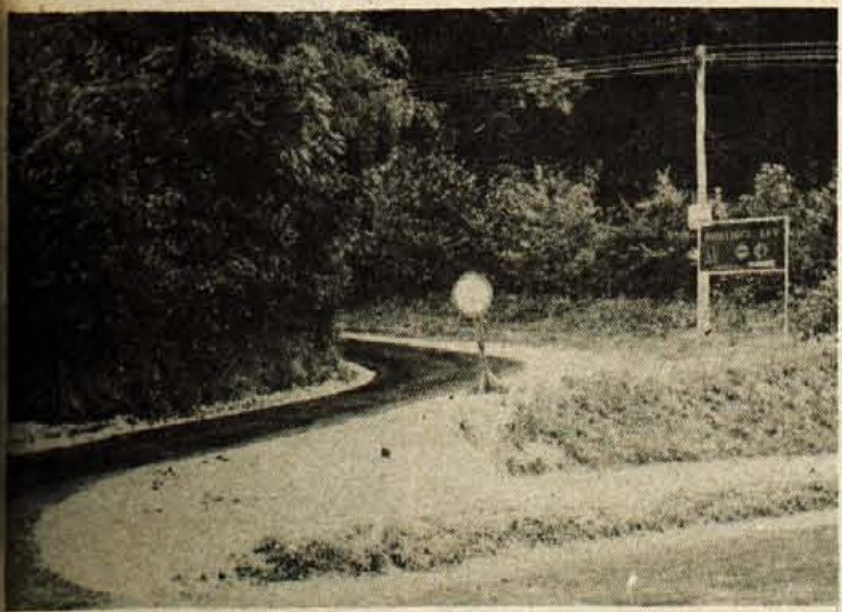
Tretji del pa bo razstavni prostor, v katerem bodo poleg razstav tudi

promocije knjig, predavanja, manjše filmske projekcije, komorni koncerti in podobno, skratka predstavljali bodo naše duhovno in intelektualno ustvarjalnost.

Stalno razstavo slik, grafik, risb in skulptur bodo oblikovali na podlagi široke akcije. Organizacijski komite sarajevskih olimpijskih iger je namreč poslal pisma okoli 500 jugoslovenskim likovnim ustvarjalcem. Zbirka namreč želi obeležiti nove jugoslovenske likovne misli.

Prvi prispevek je že prišel. Slikar Virgilije Nevjestić, ki že več let živi in dela v Parizu, je poklonil eno svojih del, ki govori o njegovi trdni navezanosti na rodni kraj.

D. Sedej

Z asfaltom prekrili pot do kopaljšča — Turistično društvo Bohinj-Jezero vse bolj postaja tudi komunalni uredilec kraja. Skrbi za kar sto parkovnih klopi. Letos jim je uspelo, da so skupaj s krajevno skupnostjo Stara fužina in hotelom Lev iz Ljubljane asfaltirali pot od cerkve do kopaljšča (na sliki). Od prireditvenega prostora Pod skalco do Mladinskega doma pa so uredili peš pot. M. V.

K nam s konzervo, nazaj z ogrsko salamo

Tujci so pripeljali s seboj svoje konzerve in sokove, nazaj se vračajo z našimi ogrskimi salamami in buteljčnimi vini — Izvenpenzijska potrošnja to že je, a kaj, ko pa so gostilniški krožniki ostali na cedilu

Parkirni prostor pred trgovino v Gozd Martuljku je v teh dneh, ko tujci odhajajo in na debelo kupujejo, večkrat kar premajhen. — Foto: F. Perdan

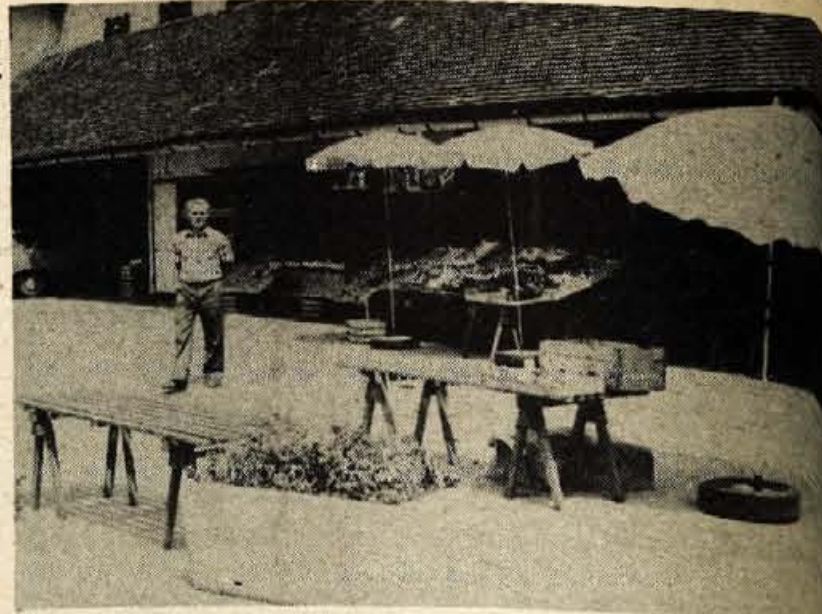
kratkovidni turistični politiki smo zadovoljni z vsakim konkretnim dinarjem.

Znano je, da zdaj turisti spet tovorijo preko meje, kajti zanje so naša visokokvalitetna vina izjemno poceni, če ne že zastoj. Tudi salame in drugi artikli, da ne govorimo o čokoladi in tako dalje. Vztrajno se postavljajo v vrste, iznajdljivi trgovci pa že staknejo deficitarne artikle, tako, da se brž znajdejo v turistični potovalki. Letos sploh ne gre več le za slivovko, ki je za tujce tradicionalno zastoj že nekaj desetletij, temveč tudi za vse ostalo, vključno z zobno pasto.

Ustavili smo se v poslednji trgovini pred mejo — trgovini, ki je zadnja ob magistralni cesti — v Gozd Martuljku in poslovalkinjo Slavico Podlipnik vprašali, kaj tuji vračajoči gostje največ kupujejo.

»Prodaja se tedaj, ko se vračajo gostje nazaj domov, občutno poveča. Najbolj kupujejo pijačo, slivovko, najljubši jim je očitno prošek. Vina, buteljčna, so zanje izjemno poceni, zato moramo nenehno polniti police. Radi bi čokolado, ki pa je ni, posegajo po keksih, alpskem mleku, cigaretah, veliko jim prodamo trajnih salam. Skratka, kupujejo najrazličnejše artikle in večina precej potroši.«

Tako. To je izvenpenzijska potrošnja malo drugače, kot smo mislili. Namreč, v trgovini se res pušča jo devize, a kaj, ko so izvenpenzijski gostilniški krožniki in gostilniška ponudba nasploh ostali več ali manj na cedilu... D. Sedej

Tržiška tržnica poceni za prodajalce — Na tržiški tržnici prodajo povrtino in sadje kmetice iz tržiške in kranjske občine, s Primorja in trgovci iz drugih republik. Branjevske plačajo za tržnično klop narjev na dan (za polovičko 18 dinarjev), trgovci nekoliko več — narjev. Poznavalci pravijo, da je v tem oziru tržiška tržnica med cenejšimi v Sloveniji. Morda je to tudi glavni razlog, da je prek tedna in predvsem v »tržnih dneh«, v ponedeljek, sredo, petek in to dobro založena s sadjem, zelenjavo in tudi z ribniško »suho« (cz) — Foto: F. Perdan

Slavica Podlipnik, poslovalkinja Rožce v Gozd Martuljku

smo pričakovali v tej obliki naše izvenpenzijske potrošnje.

Zdaj pa, ko že odhajajo in ko so domači tovor pojedli in popili, pa jim je ostalo malo ali več denarja. Ga bodo odnesli s seboj preko meje? Nak! Vseeno in kljub našemu — tarnanju ga bodo pustili pri nas. Pa smo jih, bomo ševeda rekli, kajti v tej

Naš pomenek

Ne poznamo besede: »nimamo«

V penzionu Kotnik v Kranjski gori je zaposlen kot natak Nikola Perkolič, odlični natak — Najboljši gostje so domači gostje

Kranjska gora — Kadar stopimo v gostilniški lokal, potem bo prvo, kar bomo opazili in nedvomno ocenili: čistoča, opremljenost, gostilniško osebo. Ničesar ne more biti tako odbijajočega kot je zanikrnost, politični, zamašen in razkušan natak, ki se komajda zmora prizibati k mizi. Na žalost takšni vtisi niti niso tako redki in prav zato si prijetno presečen, ko hitro pristopi k čisti mizi v lepo opremljenem lokalu urejen natak s prijazno besedo in nasmehom.

Vse prijetne vtise pa obiskovalcem nudi penzion Kotnik v Kranjski gori, v katerega gostje, domači in tuji, izredno radi zahajajo. Postrežba je odlična, kuhinja raznovrstna, gostišče pa nadvse zanimivo, domače opremljeno. V penzionu Kotnik vse od prvega dne, že osem let dela tudi Nikola Perkolič, natak, ki bi si ga želel vsak prvovrstni hotel in ga v prvem hipu postavil za šefa strežbe. Prav zanimivo bi bilo zato izvedeti, zakaj ob kar precejšnji fluktuaciji gostilniškega kadra vztraja Nikola, povrh vsega še pri zasebniku.

»Natak je poklic, ki ga rad opravljam,« pravi Nikola Perkolič, »nikoli mi ni bilo žal, da sem se zanj odločil, nikoli in sploh pa mi ni bilo žal, da sem se po službah v družbenem sektorju in hotelih odločil za delo v penzionu Kotnik. Resnično mi lahko verjamete, da so odnosi odlični in da smo kot ena sama družina, z razumevajočim odnosom do problemov, ki se pri delu pojavljajo. Ob zdaj tako poznanih težavah, ko redno zmanjkuje v trgovinah zdaj tega zdaj onega, se moramo zares potruditi, da gostu ustrezemo v vsakršnem smislu in zahtevah. Pri nas ne poznamo besede nimamo, če obljublamo jed ali pijačo z jedilnim listom. Zgodbi pa se kajpak, da zmanjka: tedaj se natakarja obrneva do lastnika z besedami: mora biti, najdi, kjer hočeš!«

Nikola Perkolič, natak

Če sprašujete za odnos gost — natak, potem po mojem mnenju tu sploh ni nobene filozofije. Gost pride, za uslugo je pripravljen pošteno plačati, zato mora biti tudi odnos do gosta pošten. Na poštenosti temelji prav vse, vključno z nasmehom in prijazno postrežbo.

Najboljši so domači gostje, čeprav se nam še kako hudo poznajo bencinski boni pa depozit, vendar če domači gostje pridejo v gostilniški lokal, potem so si pripravljene tudi privoščiti. Tujci pa resnično dolgo premlevajo ob jedilnem listu in zna se zgoditi, da bodo ob naročilu porcije čevapčičev, ki stanejo toliko in toliko, še vprašali, če se zraven in po tej ceni morda dobi še krompir in solata.

V Kranjski gori se zdaj mudijo predvsem starejši gostje, ki si želijo prijaznega odnosa in zato jim je treba ustreči, včasih izpolniti tudi željo, dati nasvet ali informacijo. Le tako se bodo radi vračali in bili s postrežbo zadovoljni. D. Sedej

Poslušajte glas delavcev

Bralec M. M., ki je prebral članek »Molk ni vedno zlato«, ki je bil objavljen 26. julija, tokrat ni mogel molčati. Napisal je: »Na, lepa reč, kaj se vse naprti na hrbet delavca! Zdaj pa še to, da, ker je molčal, je zato naše gospodarstvo privedlo v tak položaj, kakršen je. V članku je zapisano: Spet in spet mižimo pred lastnimi napakami in si po dobri stari navadi zatiskamo oči. Nočemo pomesti pred svojim pragom.«

Dragi novinarji, dajte si roko na srce! Se to ne tiče prav vas? Niste o problemih pisali v belih rokavicah in se jih izogibali? Naj vam navedem samo en primer: Že od leta 1978 se razpravlja o predvideni gradnji nove elektroklarne jeseniške železarne. Še do danes ni nihče od novinarjev prisluhnil mnenju delavcev o tej investiciji. Bila sta dva zbora krajanov KS Javornik-Koroška Bela in Blejska dobrava, a na njih ni bilo novinarja, ki bi opisal vzdušje na teh zboreh. Že takrat so delavci nasprotovali tako obširni gradnji, kar se je kasneje izkazalo, da imajo prav. Če bi takrat uveljavili tako skrčeno investicijo, kot jo imajo v programu danes, bi elektropeč lahko obratovala že leto dni. Takrat so načrtovali elektroklarno ogromnih razsežnosti, izdelano v šestih letih, trošili devize za projektne strokovnjakov, čeprav je dobrih domačih, ki se z uspešnimi objavljajo v tujini. Takrat so razumeli, da je potrebno elektroklarno. Bili pa so tako kako velika naj bo investicija, naj se gradi ta elektropeč. V njih službah jeseniške železarne danes brezglavo tiščijo z gradnjo najboljših obdelovalnih polj na Belškem polju, čeprav je skrčeno investicijo dovolj ob že obstoječi elektropečni, ško uničenem ozemlju.

Praznik Krajevne skupnosti Zasip

Zasip — V počastitev prve in daleč naokoli odmevne sabotažne akcije na Gorenjskem 5. avgusta leta 1941, ko je partizanska trojka Anton Terseglav, Franc Primožič in Janez Ambrožič iz Zasipa uničila cevovod električne centrale v Piškovci na Savi, občani krajevne skupnosti Zasip že sedmič praznujejo svoj krajevni praznik. Ta akcija je bila izredno pomembna ne zgolj zaradi odmeva med ljudmi, pač pa tudi, ker je prizadela sovražniku težke motnje v proizvodnji železa v jeseniški železarni. Od takratne drzne partizanske trojke, ki je opravila to sabotažo je preživel le Anton Terseglav, ki živi v Zasipu.

Krajanje Zasipa, ki se je po vojni razvil v izredno urejeno naselje, so tudi letos pripravili za praznik vrsto športnih in drugih srečanj. Že teden dni pred praznikom so organizirali tekmovanja v namiznem tenisu, balinanju in streljanju, ki se jih je udeležilo izredno veliko domačinov vseh

stari, izdelano v šestih letih, trošili devize za projektne strokovnjakov, čeprav je dobrih domačih, ki se z uspešnimi objavljajo v tujini. Takrat so razumeli, da je potrebno elektroklarno. Bili pa so tako kako velika naj bo investicija, naj se gradi ta elektropeč. V njih službah jeseniške železarne danes brezglavo tiščijo z gradnjo najboljših obdelovalnih polj na Belškem polju, čeprav je skrčeno investicijo dovolj ob že obstoječi elektropečni, ško uničenem ozemlju.

Dragi novinarji, zakaj iščete macleje le pri strokovnih strokovnjakovih delavcih, skoraj neposrednih proizvajalcih. Šli do delavcev, bi videli, koliko bilo za svojo glasnost šikati. Medtem so zlatomolčeci in rasli na višje položaje. Tako gajalo in se še dogaja. In tem?? Ne udarjajte po delavcih, več mu pomagajte, da pride glas do veljave, do resničnega skega samoupravljanja.

Vidite, da je za položaj, nes, najmanj kriv delavec.

Gozd Martuljek — Pred sezono smo sami sebi in širni turistični Evropi na široko oznanjali, da na polih naših trgovin ni praška, kave, limon in tisti, ki so kljub temu rekli, da tvegajo turistični obisk pri nas, so se vestem primerno otovorili. Agencijski gostje malo manj, ker v kovčke, na letalo ali na avtobus vendarle ne moreš poleg osebne prtljage stlačiti kaj prida kave, razen tega pa so obroki zagotovljeni; veliko bolj in na široko pa je tvorila zasebna turistična reka, ki prihaja preko naših mejnih prehodov z avtomobili.

Če odmislimo zdaj tiste, ki so tvegali in nakupili na kilograme in kilograme kave, s špekulacijo, da počitnice preživijo dobesedno zastoj, so ostali prinesli s seboj očitno čisto vse, razen kruha. Znano je, da že dolgo oznanjamo, da so zasebni gostje najboljši gostje, a še ti so nas letos opeharili za znatne turistične devize, saj v trgovinah puščajo nezatni cvenk, vsekakor pa manjši, kot

VELIKA DVORANA, MAJHNA VRATA

Sportna dvorana na Bledu je po najnovejših preureditvah zares lepa in ji daleč naokoli ne bi našle podobne ali enake. V njej v zadnjem času organizirajo tudi raznorazne prireditve, ki navdušujejo domačine, ki v pomanjkanju zabave in družabnosti radi sprejemajo pač vse, kar se postavlja na oder.

To je vsekakor pohvalno in le želeli je, da bi se dejavnost tako lepo naprej razvijala. Nič pa ni pohvalno, da ob zaključku prireditve, pa naj bo dvorana čisto polna ali skoraj prazna, odprejo le ena izhodna vrata. Potem obiskovalci čakajo, nekulturni se drenjajo in spodrivajo kulturne, vsi pa so živčni, ker morajo čakati pri izhodu.

Seveda se da potrpeti, če bi bila to krajevna dvorana, čudno pa je vendarle, da ne odprejo še kakšnih izhodnih vrat, saj jih zanesljivo morajo imeti — že zaradi varnostnih, požarnih in tako dalje NNNP ukrepov, če zaradi ničesar drugega ne. Bo veliko manj kritik in hude krvi, pa veliko več zadovoljstva med tistimi, ki redno počakajo do konca in tudi ob prireditvah, ki jim niso všeč, vztrajajo na sedežih.

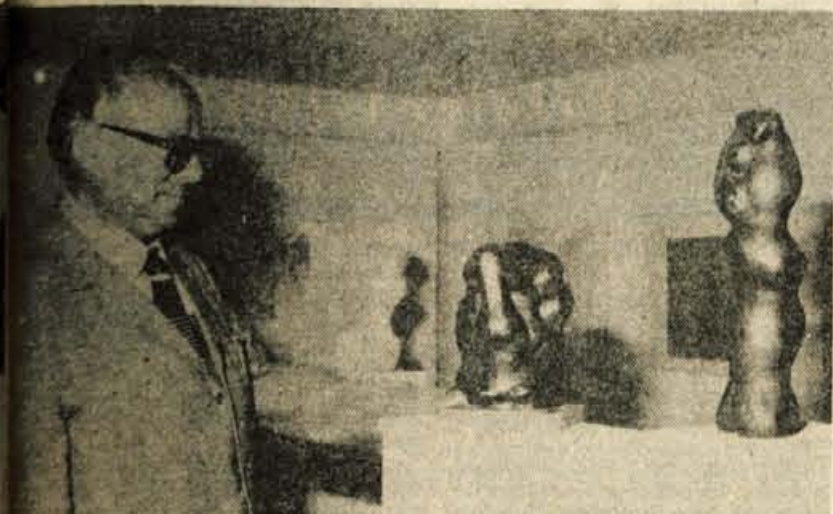
Francka Cuznar je stara 90 let — Francka Cuznar z Murove na Jesenicah je avgusta praznovala 90. rojstni dan. Rojila se je v Sentjurju pri Celju, na Jesnice pa se je prišla učiti za trgovsko pomočnico. Družina Cuznarjevih je živela tudi v Semiču in v Mojstrani, v družini pa so se rodili štirje otroci, od katerih živi samo hčerka Gizela. Francka Cuznar je še kar krepkega zdravlja, kljub težkemu življenju in nenehnim odrekam. Ima hčerko, šest vnukinj, osem pravnukov in dva prapravnuka. Tudi mi želimo Francki še veliko zdravlja! Na sliki: Francka Cuznar med domačimi. — Foto: B. Blenkuš

VAŠA PISMA

Ureditev kolesarske steze

Prosim uredništvo Glasnika, da se zavzame za ureditev kolesarske steze od Delavskega mostu Iskre in Save v Kranju. Na straneh ceste so taki kolesarji krmilo kar uganje. Kolesarji in mopedisti gredo po levi strani, na drugi kolesarski stezi pa bi lahko no peljali po desni. Prosim, vite to pisanje, morda bo leglo.

Bralec iz Kr.

Po zaslugi Tirolskega umetniškega društva, še posebej po pobudi in osebnih prizadevanjih akademskega kiparja Ericha Kebr (na sliki) so se spletle med tirolskimi in gorenjskimi umetniki prijateljske vezi, ki dobivajo slovenske razsežnosti. Foto: F. Perdan

Tirolski slikarji in kiparji

Kranj — V galeriji Mestne hiše v Kranju so minuli petek odprli razstavo del tirolskih slikarjev in kiparjev. Gre za potujočo razstavo, ki jo je posredovalo tirolsko umetniško društvo iz Innsbrucka, pri kranjski predstavitvi pa sodeluje Gorenjski muzej in Likovno društvo Kranj.

Prijateljske vezi, ki so se leta 1977 po zaslugi Tirolskega umetniškega društva, še posebej po iniciativi in osebnih prizadevanjih njenega člana, akademskega kiparja Ericha Kebr, spletle med tirolskimi in gorenjskimi umetniki, so lansko leto z razstavo slovenske male grafike v Innsbrucku in Schwazu prerasle pokrajinske okvire. Letošnja predstavitev sedmih tirolskih umetnikov v Kranju in drugih krajih Slovenije tradicijo sodelovanja ne samo ohranja, temveč bistveno razširja.

Podobnost pogledov na umetniško ustvarjalno delo in njegovo humanno poslanstvo, sorodni pokrajinski okviri, ki ne ostajajo brez vpliva na oblikovno rast človeka in umetnika, ustvarjajo možnosti za še tesnejše sodelovanje obeh regij in obenem omogočajo skupno, širše in globlje likovno poseganje v alpski kulturni prostor, v katerem živimo. Pri tem ne mislimo samo na občasne kulturne manifestacije večjega ali manjšega obsega, temveč na kontinuirano zorenje prijateljskih stikov med ustvarjalci, na medsebojno informiranje in na izmenjavo dosežkov na različnih področjih umetniškega ustvarjanja.

V Kranju se tako predstavljajo: Fritz Berger, Walter Honeder, Adolf Luchner, Wolfgang Luchner, Heinrich Tilly, Siegfried Gitterle in Erich Keber.

Spominska razstava v galeriji Mestne hiše v Kranju

Delo Štefana Simoniča

Letos mineva pet let, odkar sta Kranj in Gorenjska izgubila enega svojih najbolj delavnih in nadarjenih likovnikov — Štefana Simoniča. Rojen 1938 v Hrastovcu pri Ptuj, se je slikar po dokončani Šoli za oblikovanje in Višji pedagoški šoli v Ljubljani naselil v Kranju, kjer je ustvaril večino svojih slikarskih in predvsem grafičnih del. Svoje znanje in sposobnosti je Štefan Simonič kot likovni pedagog vrsto let uspešno posredoval tudi mladim likovnikom v Centru za estetsko vzgojo v Kranju, kjer je bil zaposlen.

Začetek umetnikovih grafičnih poskusov izpred nekaj let nam kažejo še danes zanimiva in zaradi svoje oblikovne izčiščenosti privlačna in kvalitetna grafična dela s svojimi kompozicijsko tehtno postavljenimi abstraktnimi liki, ki so izvedeni v različnih grafičnih rezih. V sebi umirjene in vsebinsko dovolj angažirane grafične sestavine so v črnem kontrastu položene na belo ploskev.

Kar geometrično mirnost zgodnjih del je kasneje zamenjalo kompozicijsko bolj razgibano grupiranje iz naravnih oblik izpeljanih likov po grafični ploskvi, te pa prav kmalu dinamično razpoložena mreža struktur, kjer se je njihovo gibanje združilo z živim izrazom umetnikove barvne zamisli.

Da bi oklenil razpršene silnice v trdnjšo celoto in dal razpadajočim gmotam trdnjši okvir, je slikar naslonil svojo kompozicijsko zasnovo na oblikovno in barvno kondenzirana jedra, ki postanejo značilna za vrsto Simoničevih del v kasnejšem obdobju.

Morda je prav hotenje po oblikovanju trdnjšega likovnega skeleta pripeljalo slikarja v bližino predmeta, ki mu je ohranil sicer le obris, toda v tem večji meri poudaril in izluščil njegove dekorativne vrednote. Te so se mu kar ponujale na izdelkih ljudske umetnosti. In tako se nenadoma znajdemo pred pravim raziskovalnim zanosom, ki ga je v slikarju sprožila pestrost dekorativnih motivov v naši ljudski umetnosti — na rezljanih ploskvah modelov za mali kruhek, na preslicah, žličnikih in jarmih, lesenih stropih ter drugih predmetih ljudskega rezbarstva. Komaj še najdemo motiv, ki ga slikar ne bi uporabil v svoji grafični kompozicijski gradnji, čeprav seveda močno preoblikovane. In ker številu oblikovnih variant skoraj ni meja, ker je grafični skelet prilagojen skoraj neštetim barvnim variantam, so bile možnosti Simoničevih nadaljnjih oblikovnih in barvnih grafičnih raziskav skoraj neomejene. Žal je nadaljnje delo prekinila slikarjeva prezgodnja smrt. Toda že s tem, kar je ustvaril, štejemo Štefana Simoniča med pionirje likovne analize ornamentalnih vrednot naše ljudske umetnosti in njihove aplikacije v svetu sodobnega likovnega izraza.

Cene Avguštin

Glina, les, papir, kovina

Zbirka Mladinske knjige Igra in delo je bogatejša še za eno izdajo. Knjiga z zgornjim naslovom se je namreč pred časom pojavila v knjigarnah in prepričani smo lahko, da gre za novo, vzgojno in svetovalno zelo pomembno izdajo.

Avtorica, akademska kiparka Dragica Čadež-Lapajne pravi, da gre za priročnik z vzgojnimi dopolnilom. Pri njegovem nastajanju se je ravnala po obči izkušnji, predvsem pa seveda kar po svoji lastni, saj je avtorica obenem tudi likovna vzgojiteljica, da je namreč za otrokovo zgodnje obdobje značilno neobremenjeno vživljanje v delo.

Otrok dela spontano, pravi, hitro, svobodno se prepušča čustvenim in fantazijskim tokovom.

Knjiga je razdeljena na enajst poglavij, ki obenem pomenijo tudi modeliranje, kiparjenje in ustvarjanje iz enajst različnih materialov: gline, lesa, papirja, mavca, kovine, stiropo-

S knjižne police Album slovenskih pisateljev

Iz niza izdaj Mladinske knjige za mladi rod prihaja med nas zgoščen in faktografsko izpopolnjen Album slovenskih pisateljev, ki sta ga uredila Niko Graf, nauer in Leopold Suhadolčan in v katerem je uvrščenih triinpetdeset najpomembnejših avtorjev, v razdelkih starega slovenskega slovstva, slovenske klasične, romantične in realistične književnosti, slovenske moderne in sorodnih smeri ter književnosti družbeno kritičnega realizma.

Avtorja o sami knjigi pravita, da gre za nekakšen družinski album slovenske književnosti, v katerem se vrstijo obrazi najboljših slovenskih pisateljev, tudi njihovih rojstnih hiš, najpomembnejših knjig in podobnih reči, brez katerih pač ni nobene književnosti. Lepo po vrsti, še pravita, po rojstvu, kakor je kaj nastajalo, od praočeta Primoža Trubarja do večerašnjih dni: skratka, nekakšna zgodovina slovenske književnosti v slikah.

Dolga vrsta pisateljev sicer manjka, a popoln »abecedarium« slovenskega pisateljskega rodu je vendarle težko sestaviti; delno zaradi tega, ker so nekateri ostali anonimni, drugič pa tudi zato, ker slovenske literature še niso obogatili z izjemnimi dosežki.

Tako vendarle ni mogoče misliti, da je slovensko literaturo in njeno literarno zgodovino ustvarjalo borih triinpetdeset avtorjev — prav v tem pa je morda, glede na že izdane podobne pregledno biografske književniške »sezname«, moč oporekati pričujoči izdaji njeno doslednost.

Ne nazadnje pa bo Album vendarle dobrodošlo pomagalo slehernemu osnovnošolcu — če ne drugače, za faktografsko spoznavanje slovenske literarne zgodovine. Do večerašnjega dne, seveda.

Boris Bogataj

Jezikovno razsodišče (112) Kultura za zgled?

»Spoštovani, pošiljam vam precej zmečkane liste (moja krivda) s še bolj zmečkano slovenščino. Pošiljam jih predvsem zato, ker so prišli iz kulturnega doma. Prav vam bodo prišli, če boste delali rang listo skrpucal. Lep pozdrav. T. L., Nova Gorica.«

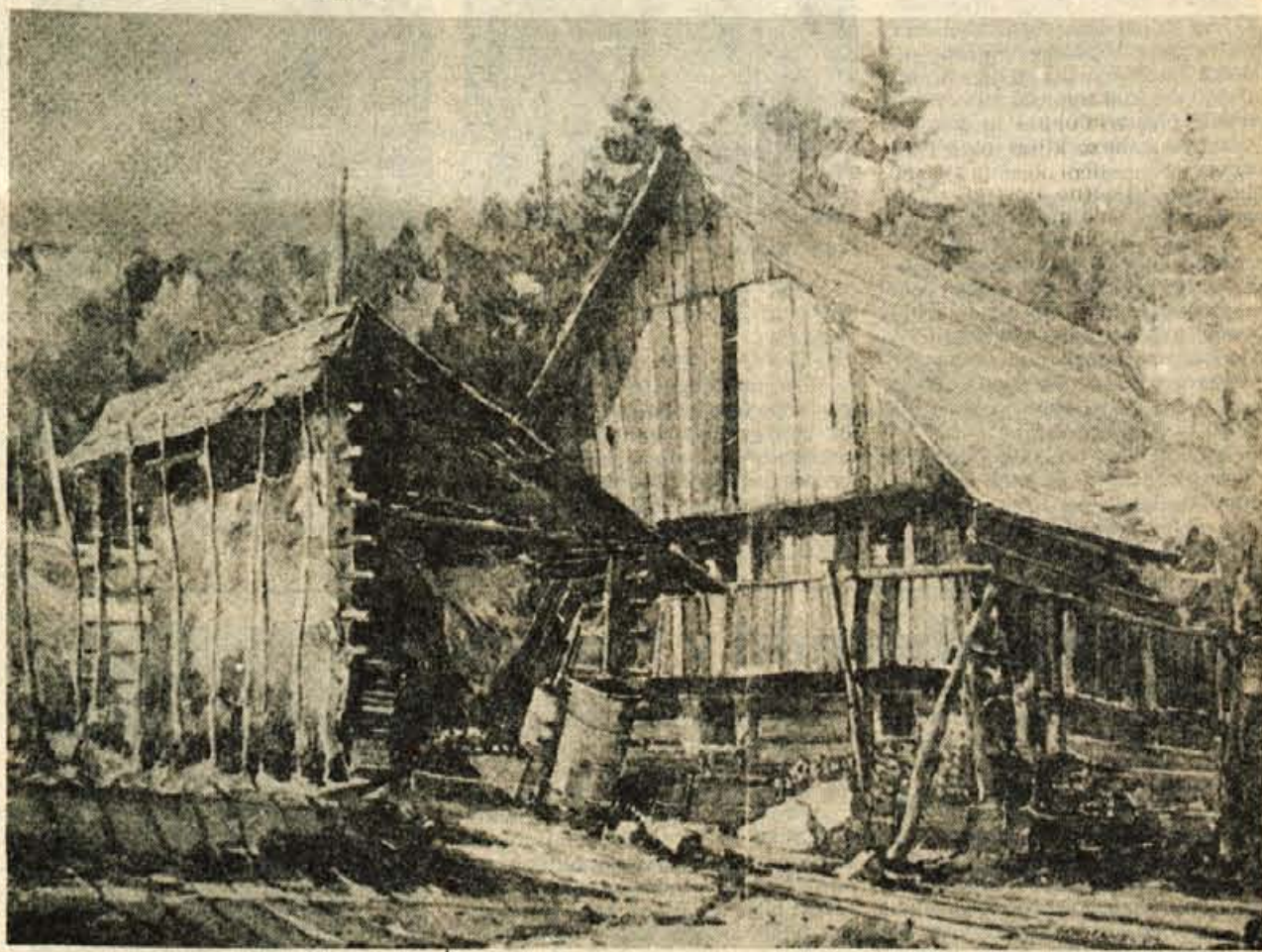
S šopom papirjev, ki nam ga je poslal T. L., je kinopodjetje Nova Gorica sredi maja vabilo filmske ljubitelje na ogled »Mini Festa 83«. Filmski spored je bil privlačen, a jezik vabila je morda koga tudi odvrnil od ogleda. Reklamne napovedi, ki povzemajo kratko vsebino filmov, so jezikovno nadvse »zabavne«; smejejo se jim »s kislim nasmeškom«. Gledalci so se morali neskončno »kisló zabavati« npr. ob angleški komediji Bolnica Britanija: »Ceremonija proslave se je odvijala v prisotnosti kraljevske rodbine z otvoritvijo novega kirurškega centra v katerem naj bi bila izvedena revolucionarna transplantacija. Operacijo pripravlja profesor Milar s svojo pomočnico in sicer z odsekanjem glave gospoda Mekridija, ki je prisiljen da se žrtvuje za medicino. Operacija ne uspe, ker zmanjka toka in je tako glava Mekridija neuporabna.« Ali pa ob nemški Garanciji na leto dni: »Nina Kern je mlada žena s tremi otroci, katere pa so ji odvzeli, ker je bila alkoholičarka in je tako zanemarjala materinske obveznosti. Ker pa prosi, da ji vrnejo otroke, da se bo popravila, ji socialni delavci izposlušajo, da ji vrnejo za leto dni enega otroka. Na žalost pa Nina spet pade nazaj v neodgovornost.« S spektaklom Podmornica so bili gotovo »zadovoljni« resnejši gledalci, saj je film »eno najpomembnejših protivojnih del, pa čeprav gre za nemško podmornico«.

Kdor je ta filmska obvestila pripravil, je bil gotovo tako navdušen nad temi »mojstrovini«, da je pri pisanju pozabil malone na vse večje in je kopicil samostalniške besedne zveze, kakor so mu pač prihajale iz glave; ni se oziral ne na dvojino (»med njimi so tudi Syd in Zak, ki postaneta prijatelja«), ne na pisavo tujih imen (npr. Mekridi, Billya) in kratic kot SAD, SR Nemčija — vse to menda z mislijo: pomembna je vsebina, ne embalaža.

Takih skrpucal v našem javnem življenju kar mrgoli (filmske reklame, vabila na javne prireditve, letaki, plakati ...). Kadar pa jih razpošiljajo kulturne ustanove, je že kar tragično. Pogosto so tudi plakati Cankarjevega doma taka jezikovna skrpucala; eden nas je npr. vabil na koncert »gitarista« Petra Greena in skupine »Kolors« (»Colours«) drugi na veliki »open air concert« (koncert na prostem) ansambla »Dire Straits«.

Je potem osrednji slovenski kulturni dom lahko zgled drugim? In vsi skupaj — s takšno jezikovno kulturo javnih obvestil — privlačna zbirališča kulture željnih slovenskih množic? Oblike in vsebine kulturne ponudbe ne moremo ločiti — še tako čista voda se v umazanem kozarcu človeku priskuti.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov: JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

kamniška
gorčica

Goričanec v mestni hiši

Ni zgolj slučaj, da sodi razstava del Martina Goričanca v časovni okvir spominske predstavitve slikarjevega vzornika Ljuba Ravnikarja v Prešernovi hiši v Kranju. Samostojna razstava del Martina Goričanca je na ogled v galeriji Mestne hiše v Kranju.

Martin Goričanec se je v svojih akvarelih naslonil na tisto obdobje Ravnikarjevega slikarstva, ki je zaslužnemu likovniku prineslo največ priznanj — na njegov realizem povojnih let. Martin Goričanec je sledil Ravnikarjevi dolgoletni težnji po umetniški upodobitvi in dokumentaciji spomenikov naše kulturne dediščine in izpolnil seznam motivov te vrste z noimi deli. Slikarska pot ga je vodila v Višnjo goro, Novo mesto, Škofjo Loko in po mojstrovih stopinjah tudi v Kranj in Gornjesavsko dolino. Poiskal in upodobil je danes že redke ostanke starih kmečkih domov v okolici Škofje Loke: v Brodeh, Virmašah, Pevnem, Puštalu, Hotavljah itd. Z odgovornim smislom za realistično upodabljanje in z odlično akvarelno tehniko, ki si jo je pridobil ob proučevanju Ravnikarjevih del, je tako ohranil znanecem številne spomenike ljudske arhitekture. Njegovo delo bo tako kot delo njegovega vzornika, če gledamo nanj zgolj z zgoraj omenjenega vidika, dobivalo z leti vedno večjo ceno in pomen.

Prestrog naslon na realistično podobo krajine in objektov v njej v Goričančevih akvarelih pogosto omili kolorit, ki se ravna po avtorjevem razpoloženju in je zdaj temen, zdaj zopet svetel ter večkrat zastrt s temnomodrimi ali vijoličastimi toni, ki spominjajo na mrzle sence neke osojne pokrajine.

V zadnjem času se v Goričančevih delih pojavljajo drugačni oblikovalni toni. Risba postaja mehkejša, barvno tkivo v sliki ni več razpršeno, temveč se povezuje v večje ploskve in lise. Kolorit je omejen na manjše število tonov, kar vpliva na strnjeno kompozicijo, zmanjšuje težnjo po »dokumentarnosti« in vnaša v slikarjevo delo več osebne zavzetosti in s tem tudi vsebinske poglobljenosti.

Cene Avguštin

60 let gasilskega društva Kovor

V boju za nov gasilski dom

Vedno večji in vse več požarov, ki so uničevali mesta in vasi, ter velika škoda, ki je pri tem nastajala, so bili tisti, ki so zahtevali organizirano gašenje. Požar, ki je leta 1811 uničil mesto Tržič je ljudi še bolj prepričal o usodnih posledicah ognja. Tako je bilo v bližnji vasi Kovor, na pobudo šolskega upravitelja Josipa Bertoncija, 21. maja 1923 ustanovljeno gasilsko društvo. Zavednost članstva, disciplina in tovarištvo so bili tisti, ki

društvu. Od leta 1966 do leta 1978 sem bil predsednik gasilskega društva. V tem času smo veliko napredovali, vendar vse to ob veliki lastni borbi za napredek. Kljub težavam sem zaradi velikega veselja biti gasilec, vztrajal. Če namreč hočeš biti gasilec moraš imeti za to veselje, če tega nimaš, bolje da se ne vključiš v društvo. Velika težava, ki nam sedaj preprečuje še uspešnejše delo je gasilski dom, ki je že dolgo premajhen

Janez Praprotnik — dolgoletni poveljnik gasilcev

nalaga, da razvijajo svojo dejavnost, ki pa je brez novega, sodobnega gasilskega doma ne bo moč razvijati.

Ko se kovorški gasilci danes ozirajo na pretekla leta svojega dela so ponosni nanj. Posebno na nekatere svoje člane, kot so dolgoletni predsednik društva Franc Slatnar, poveljnik Janko Dobre in sedanji predsednik Lovro Stare, ki je tudi predsednik odbora za gradnjo novega gasilskega doma. Poskrbeli pa so tudi za nadaljni razvoj gasilstva v vasi. Tako v okviru društva delujeta mladinska in pionirska desetina, ki na tekmovanjih mladih gasilcev že dosega lepe uspehe.

Veselo je bilo v nedeljo, ko so se zbrali na proslavi ob šestdesetletnici svojega dela. Obljubili so si, da bodo še naprej s svojim nesebičnim delom in požrtvovalnostjo pripomogli k dobrem delu društva, ter bodo vzgled in vzpodbuda današnjim in bodočim generacijam. V. Primožič

Franc Slatnar

za naše potrebe, za shranjevanje orodja in opreme, poleg tega pa je še vlažen.

Ne le Franc Slatnar, tudi ostali starejši in mlajši gasilci so si edini, da je pred njimi velika naloga — zgraditi nov gasilski dom, kajti star ne ustreza več razvoju gasilstva na njihovem področju. Zavedajo se, da se bo v prihodnje tržiška industrija selila tudi na njihovo področje. To pa gasilec in vsej družbeni skupnosti

Tudi zabava je del prireditve. Poleg srečolova in plesa so gasilci organizirali tudi kegljanje za jarca. Foto: I. Kokalj

Kranjski taborniki v Fažani

V začetku meseca so se domov vrnili kranjski taborniki odreda »Albina Drolca«, ki deluje pod okriljem kranjske tovarne »Sava«. V Fažani pri Pulju so si v Perojskem gozdu postavili tabor. Namen tabora je bilo prilagajanje najmlajših tabornikov na taborniško življenje in navade. Program so pripravili že pred odhodom v Fažano. V gozdni šoli so medvedki in čebelice spoznavali in se učili veščin v izdelavi vozlov, osnove orientacije in topografije, ter osnove prve pomoči. Vodniki so jim prikazali pripravo tabornega ognja, lov na lisico ter predstavili pionirski objekt. Taborniki in tabornice so se pomerili v lokostrelstvu in mnogoboju, dobro pa je bil organiziran tudi napad na tabor, kjer so urili tudi signalizacijo. Največ pozornosti pa je vod-

stvo Gozdne šole posvetilo plavalni šoli in kopanju medvedkov in čebelic. Organizirali so tudi krajše izlete v okolico Fažane, pripravili pa so še več šaljivih tekmovanj, tekmovanje v pisanju ter izdelavo slik in ročnih del. Slike in ročna dela najmlajših tabornikov so predstavili tudi na razstavi. Skupaj s taborniki odreda »Jezerski biseri« z Bleda pa so organizirali NNP, skupne nočne pohode ter športna in zabavna srečanja. Organizirali so tudi šahovska tekmovanja, ter turnir v počastitev vstaje hrvaškega naroda.

»Pohvaliti je treba ekipo, ki je postavljala šotore in nam omogočila, da smo se v gozdičku ob morju dobro počutili,« je povedal vodja tabora Daniel Milec: »življenje v taboru je potekalo kot smo predvidevali. Nekaj

Daniel Milec, vodja tabora

težav smo imeli zato, ker so bili med taborniki tudi netaborniki, ki se niso zanimali za taborniško življenje. Zato predlagam Upravnemu odboru odreda »Albina Drolca«, naj v bodoče razmisli o dveh izmenah. V eni naj bodo taborniki, v drugi pa ostali turisti. Le tako bi delo taborniške organizacije bolje zaživel. Pohvaliti moram obe kuharici ter ekonomo Janjota, ki so se, kljub visokim cenam, trudili pripraviti čimboljše obroke.

Mladi kranjski taborniki so sedaj že doma in pripovedujejo svoja doživetja sovrstnikom, ki še niso spali pod platneno streho in sami pomivali jedilnega pribora. Morda pa se bodo navdušili tudi oni in bodo že naslednje leto stali na straži ob zastavi ali pa se učili taborniških veščin.

Tekst in foto: A. Kerštan

Črtomir Zorec

POPOTNI UTRINKI

IZ KRAJEV NA PODROČJU ŠKOFJELOŠKE OBČINE

(24. zapis)

K Badjurovemu zanosnemu opisu Sorice moram, ne morem drugače, pritrkniti spomin na velikega pisatelja, a kar po krivici tako tujega današnjim rodovom, I. ana Preglja. Tudi on je bil kar zagledan v gorenjsko stran.

Takole je povedal: »Saj nisem od tam doma. Pa odkar svoje domačije nimam več, lepo Steržičevo deželico mi je Bog dal v zameno in v tolažbo za izgubljeni dom. Tja moram hoditi in tudi hodim kakor domov. Hodim, ljubim in trpim...«

Pisatelj dr. Ivan Pregelj je bil profesor na kranjski gimnaziji (v letih 1912—1924), sicer pa je bil obsojnik rojak, ki je izgubil dom v prvi svetovni vojni.

No, nekaj podobnega bi si usodil pisec teh Utrinkov reči tudi za Soriško deželico; tako lepo je tam — da bi si brezdomec želel biti prav tod doma...

LASTOVIČJA GNEZDA

Morda komu ne bo prav ta pripodoba za vasice in zaselke, ki kar nekako vise na južnih obronkih Ratitovca. To so Zgornje in Spodnje Danje, Zabrdo, Torka in Ravne. Do vseh teh gorskih vasic vodijo kar dobri kolovozi — ki pa res niso asfaltirani! Najbrž je tako še bolj prav — zaradi lepote pokrajine, a nekoliko bolj narobe za ljudi, ki hito na delo v dolino, s kolesi ali z avtomobili. Prav tu je težava: vsem ustreči.

Z Zgornje Sorice so popotniku najbližje Spodnje Danje. Z brega navzdol pogledana vasica leži zares kot na dnu velike kotanje — od tod bržčas njeno ime — Danje, na dnu? V

Cestarji pozabili na Bohinj

Cesta ob jezeru, ob novi peš poti, je kot beračeva suknja hinjci pravijo, da bo makadam od Zlatoroga do Savice kmalu stal slovenski cestni spomenik — Nikakršnega opravičila nevarno udrt ovinek na cesti med Bohinjsko Bistrico in Savico ki čaka na popravilo že od zime

Bohinj — Za nevarni ovinek na cesti med Bohinjsko Bistrico in Savico ne more biti nikakršnega opravičila. Kajti, kdo ga bo dal, če se bo zgodila prometna nesreča. Še čudno, da nesreče še ni bilo, kajti nevarni ovinek že od zime čaka na popravilo. Udor je odnesel bankino in del asfalta, tako da je cestišče krepko zoženo. Le kanček neprevidnosti, v mraku morda ali pa pri veliki hitrosti, in nesreča bo tu.

Toda nevarni ovinek je le eden od številnih bohinjskih cestnih problemov. O nedokončani bohinjski cesti smo že tolikokrat pisali, da problema ne kaže ponovno načenjati. Posebej, ker že nekaj časa ni več edini bohinjski cestni problem. Ko vam bo avto drdral in preskakoval luknje ter neštete krpe na cesti ob jezeru tja do Zlatoroga, se boste vprašali, kako se sploh lahko gremo turizem s takšnimi cestami. Komajda je še moč razločiti prvotni asfalt, tolikokrat so ga že zakrpali. Ob cesti so potegnili kanalizacijo in tako je nastal prostor za peš pot, ki so jo uredili letos od prireditvenega prostora Pod skalco do Mladinskega doma. Cestarji so obljubili, da bodo uredili cesto, toda kljub trdni obljubi jih v Bohinj ni bilo. Tako so celo jaški ostali brez mrež.

Bohinjci pravijo, da bo makadamska cesta od Zlatoroga do Savice kmalu postala slovenski cestni spomenik. Težko je razumeti, da ni moč z asfaltom pokriti štiri kilometre

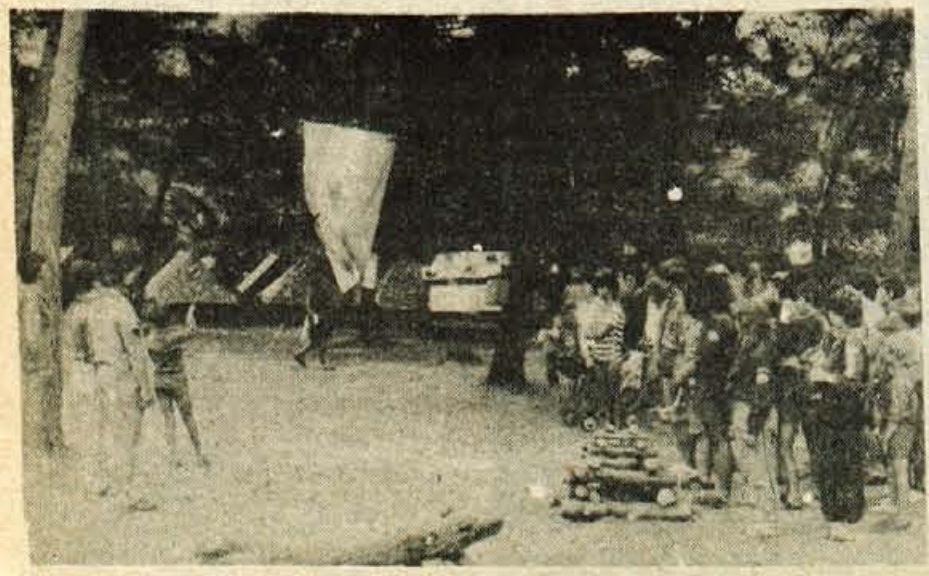
gručasto oblikovani vasiči živi v 90 domačinov.

Nekoliko proč od hiš — v vasici višini 876 m stoji cerkev sv. Marka. — Prvotni tirolski ljenjci so kraj imenovali Nidben (ali Zunderhaubn?). V cerkvi napis pri križevem potu še govori o nemški.

»V Spodnjih Danjah se je ohranil govor, ki je imel sicer slovenski jezikovni ustroj, a je bil v tiskan s popačenimi nemškimi podedovanimi od prednikov, jih brižinski škofje pred približno 600 leti preselili s Tirolskega primera: Grem v mlo po (=grem v mlin po moko); pastirji budili: Pulde, avfštenej, uš trah hitat (=Polde vstani, boš gnano na pašo)«. — (po Fr. Planinca)

Govorica starih naseljenikov sicer v teku stoletij skoraj izgleda morju slovenskega jezika — stare ljudje se je še spominjajo zumejo. Odročna osamljenost govoric nenavadno dolgo obstaja.

Sicer pa se tem starim Tirolcem posebno nečuditi. Saj so v alpske kraje, docela njim podobni tudi ljudje so bili tod alpski kovanis, vsaj po tršatosti, obliki lobanj. Kako vse drugače panonski in dinarski človeški Tvegam trditve: kako smo si živeli v Alpah podobni — pa smo Slovenci, Tirolci, Švicarji, varci! Le jezik nas ostro loči od lovne navade, celo način ljudski plesi in melodije — vse je tako blizu. — Le škoda, da strpni šovinizem (nacionalizem) zgradil med sorodnimi ljudstvi nepremostljive barriere! Solidarnost bi potrebne le eno ograja med dobrimi in slabimi.

Zjutraj in zvečer so se taborniki zbrali v zboru, dvigali in spuščali so zastavo in peli taborniško himno.

Kazniva dejanja rastejo

Skoraj še enkrat več kaznivih dejanj kot lani polno zaposlu-gorenske kriminaliste — Neugodna gospodarska gibanja, mejitve pri prometu z bencinom, padec življenjskega standarda razlogi, da oškodovanci prijavljajo vsako najmanjše kaznivo dejanje — Tudi zaradi doslednega evidentiranja tolikšen porast Veliko neraziskanega

Na Gorenjskem je število kaznivih dejanj v primerjavi s prvim lanskim letjem naraslo za skoraj sto odstotkov. Resda so gorenski kriminalisti obravnavali tudi problematiko z nekaterih negorenskih območij, kazniva dejanja otrok, ki jih ne štejejo v splošno kriminaliteto, in

znatno število preteklih dogodkov, ki jih lani niso razčistili, toda tolikšen porast kriminalitete na Gorenjskem vendarle zaskrbljuje.

V velikem porastu so zlasti manjše in večje tatvine, hude telesne poškodbe, goljufije, poškodovanje tuje lastnine in ponarejanje listin, ven-

dar pri Upravi za notranje zadeve v Kranju menijo, da to ni tako kritično. Pri tatvinah gre namreč za drobna kazniva dejanja, kjer povprečna škoda znaša okrog 1000 dinarjev, vrednost večjih tatvin, vlomov in poškodovanja tuje lastnine pa znaša med 3000 in 4000 dinarji. Letos menda ni veliko več na parkiriščih udarjenih avtomobilov, polomljenih prometnih znakov, podrtih ograj in podobno, temveč oškodovanci zaradi omajanega standarda dosledneje prijavljajo takšna dejanja. Telesne poškodbe, ki jih je letos trikrat več kot lani v prvem polletju, nastanejo v pretepih zakoncev, sstanovalcev, sosedov in pivcev v gostinskih lokalih, največkrat pa jim botruje alkohol. Ponarejanje listin gre na račun zdornicev, ki v potnih listinah uničujejo carinske zabeležbe.

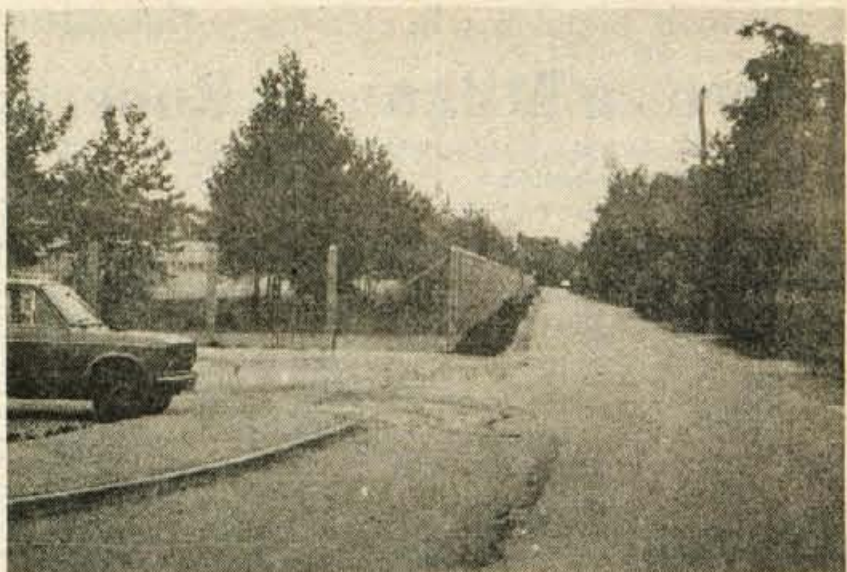
Padec življenjskega standarda v obdobju neugodnih gospodarskih gibanj precej vpliva tudi na gibanje kriminalitete. Vendar ne v tem smislu, da bi ljudje zaradi težkega ekonomskega stanja množično zahajali na kriva pota, temveč oškodovani v tem obdobju pogosteje prijavljajo kazniva dejanja, ki bi jih v preteklosti morda prezrli. Deloma je številčnega porasta kaznivih dejanj letošnjih prvih šestih mesecev krivo tudi dosledno evidentiranje.

Če kriminalisti niso posebej zaskrbljeni zaradi drobnih kaznivih dejanj, pa tega ne moremo trditi za gospodarsko kriminaliteto, ki je v obdobju gospodarske krize dobila povsem nove razsežnosti. Njena raziskanost je letos izjemna, kar gre pripisati pospešeni aktivnosti kriminalistov in manj samozasčiti občanov, čeprav tudi slednja ni brez pomena. S tega področja je silno poraslo tihotapstvo, ki bo do konca leta verjetno še večje, ko se bodo na mejnih prehodih izmenjavali zdomci. Tudi stanje domačega trga je takšno, da se mnogi zatekajo k tihotapljenju blaga, ki ga je bilo še lani dobiti na domačih prodajnih policah, letos pa ga po nedovoljenih poteh prinašajo iz tujine. Povsem novo je ponarejanje vrednotnic, koncem lanskega leta uvedenih bencinskih bonov, več je tudi nedovoljene trgovine in goljufij.

Se bolj kot gospodarski kriminalni pa raste mladoletniška problematika, ki narašča zlasti v mestnih okoljih. Mladoletniki so letos v prvem polletju storili 160 kaznivih dejanj, lani 107. Medtem ko so kriminalisti lani odkrili le 4 kazniva dejanja med šolsko mladino, in sicer v Kranju in Radovljici, so se ta dejanja letos v vseh petih gorenskih občinah nesluteno razmahnila, posebno v Radovljici.

Posebne okoliščine številčno množijo kazniva dejanja, ki jih vseh ni mogoče dohajati. To je tudi razlog, zakaj skoraj polovica kaznivih dejanj ostaja neraziskana. Čeprav gre večinoma za drobne premoženjske delikte, je v interesu oškodovancev, da jih raziščejo, če naj ohranijo zaupanje občanov.

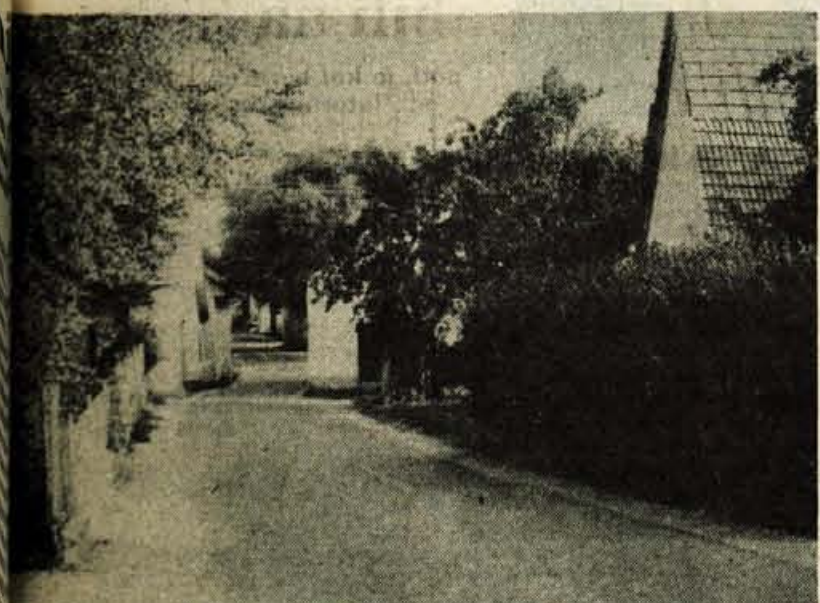
D. Z. Žlebir

Premalo prostora za pločnik — V Kranju oziroma mestnih krajevnih skupnostih je nekaj precej prometnih ulic in cest, kjer je v programu samoupravne komunalne interesne skupnosti predvidena izgradnja pločnikov. Za ureditev le-teh pri domala vseh ni drugih težav kot zagotovitev potrebnih sredstev. Na Primskovem, v ulici v smeri proti vrtcu pri delovni organizaciji Ibi, pa je pravzaprav obratno. Menda sredstva ne bi bila ravno problem, žal pa je premalo prostora, čeprav bi bila že zaradi vrta (razen tega pa Ibi to ulico koristi tudi kot obratovalno prometnico) ureditev pločnika nujna. Ob vsem tem pa projektanti ugotavljajo, da ograja tovarne Ibi, ki poteka ob ulici, pravzaprav ne bi smela biti tik ob cestišču. — A. Ž.

Kaj meni komisija za varnost prometa? — Na cesti Staneta Žagarja v Kranju so v smeri proti Jezerskemu označeni parkirni prostori za osebne avtomobile. O tem, da od križišča pri Gorenjskem tisku do Ceste JLA pogosto parkirajo tudi največji tovornjaki in prikoličarji, ki zasedejo dobršen del parkirnih prostorov in domala ves pločnik, smo že opozarjali. Pešci največkrat ne morejo drugam kot na cesto. Zaradi slabo urejenih pločnikov ob cesti Staneta Žagarja je varnost pešcev že tako zmanjšana. Zanimivo pa bi bilo izvedeti tudi mnenje komisije za varnost prometa o parkiranih tovornjakih. — A. Ž.

Skriti prometni znak — Posnetek smo naredili na regionalni cesti v Mavčičah. Le pozorni voznik bo morda opazil skrit prometni znak v visoki zeleni meji. Kaj pomeni znak pred izredno zoženim odsekom, lahko dvakrat ugibate. Če prvič ne boste uganili, se lahko zgodi, da bo počilo. V tem primeru drugič prepustite prednost nasproti vozečemu vozilu. Nepotrebno preskušanje in izzivanje nesreče pa bi bilo oudeč, če bi mejo postrigli in tako vsem »pokazali« prav gotovo potreben znak. — A. Ž.

Kvaliteten prevoz z zelenimi vlaki

Prizadevanjem za učinkovito ureditev programa gospodarske stabilizacije se z zavzetostjo pridru-juje tudi slovenski železničarji. redvsem želijo čimbolj izkoristiti obstoječe zmogljivosti, povečati produktivnost in izboljšati kvaliteto svoje usluge. Tako so se odločili, da bodo zaostriili odgovornost vseh, ki jim njih nalog ne opravljajo vestno in odgovorno.

Posebno skrb bodo posvetili zelenim vlakom, s katerimi so si v železnikem gospodarstvu Ljubljana približali precejšnje število potnikov, pa bi ti prevozi ostali tudi naprej kvalitetni, bodo pred odhodi vlakov preverjali delovanje prehrabene tehnologije ter hkrati uvedli knjigo sporob, predlogov in pritožb.

Junija letos so z zelenimi vlaki odpeljali skoraj 27.000 potnikov, kar je za 30 odstotkov več kot junija lani. Največji porast so zabeležili na enem vlaku na relaciji Metlika—Ljubljana—Metlika in sicer kar za 40 odstotkov, sledi mariborska pro-relacija (40,9), relacija Murska Sobota—Ljubljana in nazaj (30,4), relacija Zagreb—Pula (17).

Novost v tovrstnem prometu pa je uvedba zelenega vlaka na progi Ljubljana—Koper. V železniškem gospodarstvu Ljubljana so se odločili,

da bo začel voziti 1. septembra letos. Na poti do Kopra se bo ustavil dvakrat in sicer v Postojni in Divači. Vozovnica od Ljubljane do Kopra bo veljala predvidoma 277 dinarjev, za obe smeri pa 488. Zeleni vlak ne bo vozil ob sobotah, nedeljah in praznikih. Iz Ljubljane bo odpeljal ob 15. uri in prispel v Koper ob 17.17, iz Kopra pa bo odpeljal ob 6.20 in prispel v Ljubljano ob 8.40.

Če se bo zanimanje za prevoz z zelenimi vlaki tudi v prihodnje povečevalo, bodo le-te na posameznih relacijah okrepili. Znano je namreč, da na zelene vlake sprejmejo le toliko potnikov, kolikor je sedežev. A. Ž.

Kolesa izginjajo

Kriminalisti opozarjajo na naraščajoče kraje koles, ki so se razpasle zadnje mesece. V dveh mesecih so namreč zabeležili toliko tatvin kot prej v pol leta. Zato kaže občane opozoriti, naj skrbneje pazijo na cene, a v tem obdobju sila dragocena prevozna sredstva, jih zavarujejo s ključavnicami in naj se nikar preveč zaupljivo ne oddaljujejo od kraja, kjer so jih parkirali. Zlikavcem niti ključavnica niti debela zaščitna veriga na kolesu ne odvrne od kaznivega dejanja.

Gorenjska nočna kronika

Vinjen pretepal družino

Jeseničanka je morala poklicati miličnike, ko se je vrnil očim pozno zvečer domov in pijan začel razgrajati in pretepati družino. Možje postavbe so bojevitega pretepača odpe-ljali s seboj in ga zadržali do jutra.

Mati je morala ukrepati

Občanka iz Bistrice je sredi noči morala zaprositi za pomoč miličnike, ker ji je neznanec pretepel sina. Miličniki, ki so prišli, so hitro našli storilca, ki je povedal, da je fanta pretepel zato, ker ga ni hotel postreči s pijačo v restavraciji Deteljica. Pretepač bo za svojo vročekrvnost odgo-varjal pred zakonom.

Nadlegoval na železniški postaji

Na postajo milice so morali pripeljati občana, ki je na železniški postaji ustavljal obiskovalce in potnike, ter jih nadlegoval. Tudi obnašal se ni tako, kot se človeku spodobi. Zato so ga prek noči morali zadržati v priporu.

Razbijal, ker ni dobil piti

Receptor hotela Grad-Podvin je moral sredi noči poklicati miličnike, ker je v restavraciji nekdo razbijal. Razbijača so našli in hitro ugotovili, da je preveč popil. Vzrok za razbijanje pa ni bila le pijanost, temveč to, da mu natakarcica, ni hotela postreči s pijačo. Ker so se bali, da bi z razbijanjem nadaljeval, so ga čez noč pri-držali v priporu.

Napadel v kleti

Sredi dneva si je, sicer v temni kleti in Jesenicah, nekdo zaželel malo zabave. Napadel je deklo, ker pa se mu je uprlo, jo je pretepel. Dekle je poklicalo miličnike, napadalec iz kleti pa bo moral odgovarjati za to.

V PIŽAMAH NA POT

Ob pol dveh ponoči so v Škofji Loki ugledali žensko z otrokom, ki sta jo v pižamah mahala po cesti. Ljudi je zaskrbelo, da kanita napraviti samomor, zato so poklicali milico. Izkazalo se je, da se je ženska sprla z možem, zato jo je na vrat na nos pobrala od hiše, da ni bilo časa niti za pre-oblačenje.

HRUPNA MLADINA

Mladi Kroparki se v domači vasi očitno zdi pusto in dolgočasno, zato je neko noč privedla domov prijatelja in z njima vso noč glasno navijala muziko. Sosedje, ki so bili ob nočni počitke, so jim na grbo poslali miličnike.

OBRAČUN S HLADNIM OROŽJEM

Na Jesenicah je zadnjič tekla kri. Žena je bila namreč prepričana, da je njen nekdanji mož kriv nesreče, ki se je zgodila njenemu sinu, zato ga je napadla z nožem. Vmes so na srečo posegli pravi ljudje, tako da razen krvi ni bilo hujšega. O vsem pa bo še beseda na sodišču.

NEPOTEŠENA ŽEJA

V Porovi gostilni na Blejski Dobravi sta nekoga večera razgrajala dva žejna, ki ju nikakor niso hoteli potešiti. Natakarcica je namreč menila, da sta se ga že prej dovolj nabrala. Razočarana sta odrinila z avtom, vendar od alkohola omotična nista prišla daleč.

BREZGLAVA PRETEPAČA

Kapljica preveč in Skofjeločana sta si v restavraciji v Podlubniku skočila v lase. Gostje že dolgo niso doživeli tako burnega pretepa. Nekaj časa so brezglavi spopad očarani opazovali, dokler niso fantov razdvojili miličniki. Sodnik za prekrške bo čez čas poskrbel, da bosta fanta poslej razsodnejša.

PLJAN V TOVARNO

Eden od delavcev Verige je zadnjič prišel malce majav na delo, zato so ga sklenili poslati domov. Otepal se je in grozil predpostavljenim, da jim bo že pokazal. Naslednjega dne, ko naj bi obračunali, ga ni bilo v službo. Očitno je preboleval mačka.

PLJANEC MED VRATI

Potem ko so iz škofjeloškega Transturista že vsi gostje odšli in so natakarcji že pospravljali, so med vrati našli ležati močno opitega moškega. Ker ni imel denarja za prenočitev, je moral pobrati šila in kopita.

PODVOJEN POGUM

Delavec, ki živi v bivalnici Železniško transportnega podjetja poleg postaje v Lescah, se ga je napil. Alkohol ga je okrepil in opogumil, tako da mu ni bilo težko pretepti sstanovalcev. Tudi miličniki so mu bili komaj kos. Šele nočno bivanje v kleti milice ga je malce ohladilo.

Za večjo prometno varnost
Junaštvo
ali nepremišljenost

Nekateri vozniki se na cesti često obnašajo nepremišljeno in predrzno. Ceste so zanje poligon za izkazovanje in preizkušanje veščin, vozila pa sredstva, s katerimi kažejo svoje junaštvo in umetnije. Taka početja so dolžni vsi občani preprečevati v interesu varnosti kršiteljev in vseh drugih udeležencev prometa.

Najpogostejša napaka teh voznikov je prevelika hitrost, rezanje ovinkov, prikazovanje raznih voznških umetnij, vožnja brez voznških izpitov, preizkušanje moči in drugih lastnosti še neregistriranih vozil in podobno. Takšne vožnje se pogosto končajo z najtežjimi posledicami. V opozorilo navajamo nekaj takšnih primerov.

Bilo je pet mrtvih, šesti pa se je boril za življenje. Vozil je voznik brez voznškega dovoljenja. Vozilo je zletelo s ceste in tresčilo pod most. V drugem primeru je vozil voznik, brez voznškega dovoljenja, neregistriran motor. Na lokalni cesti je zadel ob kamnito škarpno, padel in se hudo ranil. Še en primer. Voznik je vozil z veliko hitrostjo po ulici in zadel štiri deklice. Ena od njih je umrla, voznik neregistriranega vozila pa je pobegnil.

Zato naj se vsi občani zavedajo, da brez voznškega dovoljenja ne smejo upravljati nobenega vozila, da ne preizkušajo moči in sposobnosti vozil na neprimeren način, da ne pretiravajo s hitrostjo, ter da na cesti ne preizkušajo svojih voznških sposobnosti in drugih vrlin.

Z večjo previdnostjo in redoljubnostjo v prometu boste ravnali samozasčito in se obvarovali marsikatero prometne nevarnosti ter posledice za imetje, zdravje in življenje.

Mrak

Velik uspeh blejskega dvojca na svetovnem prvenstvu

Srebro za Milana in Roberta

Robert Krašovec in Milan Janša z Bleda sta na minulem svetovnem mladinskem prvenstvu v veslanju v francoskem Vichyju osvojila srebrno kolajno v dvojcu brez krmarja.

Srebrni blejski dvojec — Robert Krašovec in Milan Janša. — Foto: C. Z.

in zatem še naju ter zanesljivo osvojila naslov svetovnega prvaka. Tudi z drugim mestom sva nadvse zadovoljna. Pred prvenstvom sva računala na uvrstitev v finale, ne pa tudi na kolajno,« sta še pod vtisom finalnega obračuna pripovedovala 18-letna blejska veslača.

Robertu je srebro iz francoskega Vichyja že druga kolajna. Prvo si je priveslal predlani na svetovnem prvenstvu v Bolgariji skupaj z Danijem Frčejem, Miranom Bratušem in Damjanom Goljo. Takrat je blejski četverec brez krmarja zasedel tretje mesto. Dosežek je pomenil večje presenečenje kot rezultat dvojca v Franciji. Po prvenstvu sta Frčej in Bratuša odšla k vojakom in bronasti četverec je »razpadel«. Prazni mesti v čolnu sta zapolnila Drago Bratuša in Milan Janša. Fantje so zavzeto trenirali pod vodstvom Milosa Janše in Stanka Slivnika, toda na lanskem svetovnem prvenstvu so v izredno močni konkurenci ostali brez kolajne — na sedmem mestu. Postava četverca se je po končani veslaški sezoni zopet razšla. Golja in Bratuša sta medtem postala člana. Robert Krašovec in Milan Janša pa sta se skupaj s trenerjem odločila, da bosta letos poskusila sama — v dvojcu brez krmarja. Pozimi sta veliko trenirala v telovadnici, dvigovala uteži, tekla po suhem in po snegu; obenem pa jima je mila zima in nezaledenelo Blejsko jezero omogočilo, da sta izboljševala tudi tehniko veslanja in skladnost gibov. Po končani zimi sta »imela v rokah« že 500 kilometrov, pozneje sta preveslala še 3500. Po šestkrat na dan sta premerila štiri-kilometrsko razdaljo od Zake do hotela Park.

Prizadevnost se je Milanu in Robertu bogato obrestovala. Brez težav sta zmagala na državnem prvenstvu. Zatem sta preskusila svoje sposobnosti med svetovno konkurenco v češkem Brnu. V cilj sta priveslala takoj za vzhodnimi Nemci in to je bil dovolj dober znak, da tudi na svetovnem prvenstvu ne bosta brez možnosti. Po povratku domov sta zopet trdo delala, jeklenila mišice z veslaji po Blejskem jezeru, upala na uvrstitev v finale, nazadnje pa dosegla več, kot sta pričakovala.

C. Zaplotnik

MLADINCI TRIGLAVA PRVAKI SRS — Letni bazen v Kranju je prizorišče letošnjega mladinskega prvenstva Slovenije v vaterpolu. Med štirimi moštvi iz Kopra, Rovinja in Kranja so bili najboljši mači vaterpolisti. Izidi — I. kolo: Triglav I: Triglav II 14:2, Koper: Triglav II: Delfin 8:11, Triglav I: Koper 7:14, Triglav I: Delfin 16:6. II. kolo: Mikoletič, Brinovec, Zupančič, Jerman, Čadež, Hajdinjak, Štromar, E. Sujkovič, Sedej, Grabec, Emil Sujkovič, Bidovec in Kodrič. Foto: Humer

Naši športniki

Dvanajst rekordov Zdenke Maček

Radovljica — Plavalni klub, gonilna sila plavalnega športa v Radovljici, doživlja v zadnjih letih temeljit preporod, ki ga označuje predvsem načrtno delo z mladimi. To potrjuje tudi podatek, da je letos obiskalo klubsko plavalno šolo že 240 osnovnošolcev. Med redkimi v Sloveniji pa prirajajo tudi tečaje za predšolske otroke. Klub ima trdno in sposobno upravo, ki jo vodi Jože Rebec. Prvič ima poklicnega trenerja, nekdanjega tekmovalca Cirila Globočnika, ob njem pa še več vadiateljev. Nakdanji plavalni rod, v katerem so izstopali Meta Jovan, Renata Ambrožič, Bogdan Jug, Ciril Globočnik in Matej Zbontar, je dobil pestico uspešnih naslednikov. Med njimi velja omeniti predvsem Zdenko Maček, »lastnico« dvanajstih klubskih rekordov. Le v disciplini 200 metrov delfin je od nje hitrejša Polona Rob. Z rezultati, ki jih je Zdenka dosegla lani, bi pred 27 leti prinesla z olimpijskih iger v Melbournu pet kolajn, med njimi tudi zlato na 400 metrov kravl. Primerjava je nesmiselna, vendar dovolj prepričljiva, kako hitro je napredovala zbrana že precej kolajn na republiških pionirskih in mladinskih prvenstvih. Koliko, niti ne ve zanesljivo. Ko je nastopala še v pionir-

ski konkurenci, je osvojila tretjo na državnem prvenstvu v plavalni 200 metrov prsno. Lani na mladinskem prvenstvu Jugoslavije v Cerklju na disciplini 100 metrov hrbtno plavalni pila tudi na zmagovalno stopničko, bil doslej njen največji uspeh. Razumljivo, novega zagona v plavalni tekmovalni disciplini ni bilo. Po stopila tudi na balkanskem prvenstvu v Turčiji, kjer je zasedla sedmo mesto. Oba, oče Alojz in mama Stela, tekmovalca devet let merila, sko kopalnišče. Trenirati je pri novni šoli. Več let je plavala po Ko pa je trenerstvo mesto v klub zel Ciril Globočnik, je prvo zamenjala za kravi in hrbtno dvema letoma je na vsa večja nja hodila sama oziroma v sp trenerja. Lani in letos se je povečala, kar je že prvi rezultate tega in načrtnega dela z Zdenka, ki je s svojimi 10 let rejša plavalnica v klubu, ima naslednice — Polono Rob, link, Urško in Anito Praprotno šo Robič. Vse po vrsti prizadevanje in kaj kmalu bo v nevarnosti dvanajst Zdenkinih rekordov.

»Ko bodo prišla v moja zanesljivo dosegle boljše pravi Zdenka Maček, dijakinja, ga letnika srednje ekonomsko Radovljici. »Plavalni šport pa dovoljci še hitreje napredovati mesto dobilo pokrit 25 metrov zimski bazen. Za poletni treni mo dobre možnosti, medtem treniram v 12,5 metra dolgem Grajskem dvoru v Radovljici. 18-metrskem kopalnišču v Bledu, enkrat tedensko po trskem bazenu v Železniku. Trud — dnevno preplavam 11 trov — poplačajo dosežki na njih in potovanja. Ko bom plavati, bom nadaljevala delo kot vadiateljica.«

Se predtem pa bi Zdenka z gla enega od sportnih ciljev — tev v državno člansko reprezentacijo. C. Zaplotnik

Številna tekmovanja ob tržiškem prazniku

Prekinili poletno mrtvilo

Tržič — Z nočnim tekom po mestnih ulicah, s tekmovanji v balinanju, kegljanju in streljanju in s turnirjema v rokometu in šahu so tržiški športniki proslavili občinski praznik in obenem prekinili poletno mrtvilo na športnem področju. Na vseh prireditvah je bila zadovoljiva udeležba; razveseljivo pa je, da se je ob tekmovališčih zbralo tudi veliko število gledalcev. Pokrovitelj tekmovanj je bila skupščina občine Tržič, ki je za najboljše prispevala tudi častna priznanja.

Mladi z občinske konference ZSMS Tržič so priredili nočni tek po mestnih ulicah. Udeležilo se ga je preko 40 posameznikov in sedem ekip, med njimi pa žal ni bilo nobene predstavnice ženskega spola. V štafetnih tekih je zmagala ekipa mladinske organizacije iz Loma pod Storžičem pred TVD Partizan Mošnje in rekreacijsko skupino Kamele. Med posamezniki je pri članih slavil Jože Bohinc pred Branetom Božnikom in Tinotom Zupanom in pri veteranih Srečo Žerjav pred Fonzijem Gradom in Janezom Sitarjem.

Člani športnega združenja »5. avgust« so pripravili srečanja balinarjev in kegljačev. Na balinišču na Ravnah so se pomerili tekmovalci iz Tržiča, Križeve, Kranja, Radovljice in Jesenic. Zmagali so domači balinarji — Janez Štefe, Bojan Knific, Janez Majeršič in Janez Pogačnik — pred Jeseničani in

ekipo TVD Partizan Križe. V kegljanju je prvo mesto zasedla jeseniška ekipa, drugi so bili kegljači Borca iz Kranja in tretji tekmovalci športnega združenja »5. avgust« iz Tržiča.

Strelska družina Stefe Anton-Kostja je na strelišču na Cimpru priredila tekmovanje v streljanju z vojaško puško. Udeležilo se ga je 90 strelcev in 10 strelk. Pri ženskah je zmagala Milena Dolčič s 34 krogi pred Marijo Perne s 33 in Majdo Fekonja s 24. Pri moških je slavil Zivorad Manič z 39 krogi pred Alojzom Šmejcem in Jožetom Klofutarjem. Oba sta zbrala 27 krogov.

V prazničnih dneh je bilo živahno tudi na rokometnem igrišču v Bistrici, kjer je domači rokometni klub Peko pripravil močan turnir. Poleg domačih ekip, članske in veteranske, so se ga udeležili še rokometiši Jelovice iz Škofje Loke in iz Preddvora. Turnir je bil izenačen, saj prav nobena ekipa ni ostala neporažena. Zmagalo je člansko moštvo Peka s štirimi točkami. Točko manj so zbrali rokometiši Jelovice in Preddvora, dve točki pa domači Veterani.

Sahisti so se ob prazniku zbrali na hitropoteznem turnirju v domu Petra Uzarja v Bistrici. Med 18 igralci je zmagal Valjavec pred Mrvarjem, Andrejem Locem, Škrjancem in Dušanom Borštarjem.

J. Kikel

Plavalne tekme v Kropi

Kropa — Domače športno društvo Plamen je na letnem kopalnišču priredilo prvo avgustovsko soboto društveno prvenstvo v plavalju. Pionirji so plavalci 25 metrov in vsi ostali 50. V najbolj zanimivi disciplini, v štafeti, so plavalci Zidane skale premagali oba favorita, ekipi Stočja in Kropo-center.

Rezultati — prsno — pionirji: 1. Peternej, 2. R. Blaznik, mladinci od 10 do 15 let: 1. Erčulj, 2. Gartner, 3. Pavlič, mladinci od 15 do 20 let: 1. R. Kristofelc, 2. B. Gašperšič, 3. M. Gašperšič, člani od 20 do 40 let: 1. Berce, 2. Hafner, 3. Kozjek, veterani: 1. Jeraša, 2. Železnik, 3. Blaznik, mladinke od 10 do 15 let: 1. Šlibar, 2. Petrač, mladinke od 15 do 20 let: 1. Resman, 2. Gartner; kravl — mladinci od 15 do 20 let: 1. M. Gašperšič, 2. S. Kristofelc, 3. Finžgar, člani od 20 do 40 let: 1. Hafner, 2. Kržišnik, 3. Resman, veterani: 1. Jeraša, 2. Blaznik; štafeta 4 x 25 m: 1. Zidana skala (Eržen, S. Kristofelc, Berce, Hafner), 2. Stočje, 3. Kropa-center.

B. Zupan

V reprezentanci pet gorenjskih padalcev

Lesce — Padalci Alpskega letalskega centra iz Lesce so že nekaj let najboljši v Jugoslaviji. To so dokazali tudi na minulem državnem prvenstvu v Parčiču, ko se je med prvo deseterico uvrstilo kar devet gorenjskih padalcev. Po končanem prvenstvu je zvezni trener Srečo Medven izbral reprezentanco, ki bo zastopala našo državo na mednarodnem tekmovanju za jadranski pokal od 17. do 25. septembra. V njej je poleg Uroša Šumarja iz Novega Sada pet članov Alpskega letalskega centra iz Lec — poleg Branka Mirta, letošnjega državnega prvaka, še Bogdan Jug, Darko Svetina, Roman Božič in Dušan Intihar. Reprezentanca se bo za tekmovanje pripravljala od 5. do 12. septembra na Reki.

M. Hudovernik

Kokričani vabijo v Udinboršt

Kokrica — Športno društvo Kokrica prireja prvo septembrsko soboto že tradicionalni tek po Udinborštu, s katerim se spominjajo dvodnevni boj borcev Kokrskega odreda. Tek bo po poletnih dopustih prva pomembnejša preskušnja pred jesenskimi in zimskimi rekreativnimi teki in maratoni. Tekmovalci bodo razdeljeni v 13 skupin po starosti in spolu. Vojaki bodo tekli na dva kilometra dolgi progi, pionirji in pionirke na dva oziroma štiri kilometre, ženske na sedem in moški na 13 kilometrov. Prijave bo sprejemal prireditelj še dve uri pred pričetkom tekmovanja. (cz)

M. Jenkole

Sahisti so v počastitev občinskega praznika pripravili hitropotezni turnir v domu Petra Uzarja v Bistrici. — Foto: J. Kikel

Verbič zmagal, Pintar tretji

Na 50. dirki motoristov na znani progi Trikotnik v vzhodnonemškem Schleizu je uspešno nastopala tudi četverica jugoslovanskih tekmovalcev. Peter Verbič iz Domžal je dosegel v

zadnjih treh letih svojo tretjo pomembnejšo mednarodno zmago. Član kranjskega avtomoto društva Janez Pintar je po nekoliko slabšem štartu zasedel tretje mesto za dvema Madžaroma in pred Robertom Hmeljakom iz Novega mesta. V skupini najmočnejših motorjev — do 250 kubičnih centimetrov je Božo Janežič iz Kamnika osvojil odlično četrto mesto. Na zahtevni progi s 25 zavoji so dirkači vozili s povprečno hitrostjo 180 kilometrov na uro. Prireditelj si je kljub deževnemu vremenu ogledalo preko 200 tisoč gledalcev. Po dirki so naše tekmovalce povabili na preskusnjo v Foburg, vendar jih predtem čakata še nastopa na državnem prvenstvu in na dirki za svetovno prvenstvo v italijanski Imoli.

Tenis za pokal Bleda

BLED — Hotelsko turistično podjetje Bled '60 v soboto ob 7.30 organiziralo prvi teniški turnir za pokal Bleda. Turnir bo na novo zgrajenih igriščih pri regatnem centru v Zaki. Prijave bodo sprejemali do petka 19. avgusta do 17. ure na telefon 77-325.

-dh

Konjeniška prireditev v Senčurju — 28 konj in njihovih jahačev so šest kmečkih dvovpreg iz konjeniških klubov Komenda, Merz ob Ljubljani, Krumperk, Vokla, Ajdovščine in Zaščitne enote mlade nedeljo nastopilo na uspeli konjeniški prireditvi v Senčurju. S konjimi sredstvi in z veliko prostovoljnega dela, s pomočjo Lipice, je posodila ovire za preskakovanje, so jo pripravili in izvedli člani konjeniškega kluba Voklo — »brezdomci« brez svojega tekmovališča klubskih prostorov. Tekmovanje v preskakovanju ovir za mlade in rejke konje si je ogledalo preko 500 ljubiteljev konjeniškega športa. C. Zaplotnik

Blue racersi prvaki Tržiča

Tržič — Nogometna trim liga je najbolj množično rekreacijsko tekmovanje v tržički občini. Letos je v ligi igralo deset ekip, kar je nekoliko manj kot v prejšnjem letu. Razlog je v tem, da je bilo tekmovanje dokaj drago in je morala vsaka ekipa prispevati po 4 tisoč dinarjev. Ligo so pripravili in uspešno izvedli člani nogometnega kluba Tržič. Na zadnjih srečanjih, ki so že odločila o naslovu prvaka (velja predvsem za tekmo Podmladek — Koprive), je bil večkrat na nogometnem igrišču Pod Pristavo tudi zelo vroče, vendar se je vedno končalo v športnih mejah. Lanjski prvaki, ekipa Podmladek, ki je tudi

letos veljala za prvega favorita, je morala ob koncu priznati premoč fantom s Pristave, ekipi Blue racersi. Zbrali so točko več kot Podmladek, obe ekipi pa se lahko pohvalita s tem, da letos nista okusila poraza. Na odlično tretje mesto so se uvrstile Koprive, četrta je bil Petrol, peti SGP, šesta Loka, sedmi Kino, osme Kamele, deveti ZLIT in deseti Semaforji. Letošnje tekmovanje je bilo zelo izenačeno, saj v ligi ni bilo ekipe, ki ne bi vsaj enkrat zmagala. Pokal za športno obnašanje je z najmanjšim številom rumenih in rdečih kartonov prejela ekipa Loke.

J. Kikel

Antje s Pristave, ki so si nadeli ime Blue racersi, so postali letošnji občinski prvaki v nogometu. — Foto: J. Kikel

Tržičski alpinisti v domačih in tujih gorah

Tržič — Člani tržičkega alpinističnega odseka so ugodne plezalne in vremenske razmere izkoristili za plezanje v domačih in tujih gorah. V začetku junija sta Dušan Markič in Iztok Tomazin preplezala smer Duhovnik — Hočev var v temenu Rjavine. Tomazin je to smer prvič premagal tudi s prostim plezanjem. Marjan Gros in Ludvik Rožič sta preplezala eno najlepših smeri v Julijcih, Dolar — Kilar — Vavhen. Filip Bence se je sam vzpenjal po smereh v dolini Krme, medtem ko sta Bergant in Rožič preplezala zajedo v Travniku.

Sredi prejšnjega meseca so Tržičani ponovno plezali v Krmi: Bergant in Rožič Centralno smer v Velikem Draškem vrhu in Filip Bence zopet sam štiri smeri. Ob koncu junija je Iztok

Tomazin preplezal 13 smeri v severovzhodnem ostenju Vrtače v Karavankah, med katerimi so bile tri prvenstvene in ocenjene s četrto in peto težavnostno stopnjo. Naveza Filip Bence-Joze Rozman je premagala Šlosarsko smer v Triglavu, smer Viktorijo v Draškem vrhu ter v začetku julija še smeri Hudeček — Juvan in Aschenbrenner v steni Travnika.

Prvi julijski dan je Tomazin skupaj s kranjskim alpinistom Markom Česnom preplezal Libereško smer v Frdamaniholicah. Dan kasneje sta Tomazin in Bergant odpotovala v Dolomite, kjer sta opravila tri odlične vzpone. 3. julija sta preplezala slovito Pilastro v 550 metrov visoki južni steni Tofane di Roses, ki se dviguje nad Cortino d'Ampezzo. Tomazin je premagal smer s prostim plezanjem, kar je doslej uspelo le redkim. Ocenjena je s sedmo težavnostno stopnjo, na nekaterih mestih celo s sedem plus. To je doslej najtežji vzpon, kar so jih opravili jugoslovanski alpinisti s prostim plezanjem v Dolomitih. 5. julija sta preplezala eno najlepših smeri v Dolomitih — Tisujevo smer v 500 metrov visoki južni steni v Beneškem stolpu, nazadnje pa sta se v vsega osmih urah povzpela še po zahtevni Cassinovi smeri v 700 metrov visoki južni steni slovitega Tržaškega stolpa.

V juliju je Iztok Tomazin odpotoval s kranjsko odpravo v Pamir, tržičski alpinistka Erna Pančur pa še s petimi slovenskimi alpinistkami na mednarodno srečanje alpinistk v Bolgarijo.

J. Kikel

Petdeset ekip na Šobcu

Lesce — Šahovsko društvo Murka Lesce je s pomočjo domačega turističnega društva priredilo v počastitev občinskega praznika Radovljice tradicionalni, deseti šahovski turnir v kampu na Šobcu. Udeležilo se ga je 50 ekip, ki so bile razdeljene v pet kakovostnih skupin. Med 19 gorejskimi ekipami so imeli največ uspeha šahisti domačega društva. V prvi kakovostni skupini je pri moških zmagala ekipa Domžal pred leščansko Murko; peti so bili šahisti sekcije Tomo Zupan iz Kranja in enajsti Jeseničani. V drugi skupini so bili Kranjčani drugi, mesto za njimi pa druga postava Murke. V četrti kakovostni skupini sta ekipi OZ Kranj in Elana iz Begunj zasedli prvo in drugo mesto. V tekmovanju ženskih ekip so prepričljivo zmagale šahistke Murke. V vseh dvobojih so oddale le en remi.

V. Perović

**VSAK TEDEN DVAKRAT
PRI VAS DOMA ZVEST
PRIJATELJ GLAS**

Rudežu srebro BAI

Na mladinskem balkanskem prvenstvu v atletiki v Bukarešti, na katerem so nastopili predstavniki vseh balkanskih držav razen Albanije, so jugoslovanski reprezentanti osvojili 2 zlati, 6 srebrnih in 5 bronastih kolajin. Večina naše reprezentance so sestavljali slovenski mladinci in mladinke, med katerimi sta uspešno nastopila tudi Kranjčana Rudež in Kabič.

Rudež se je ponovno izkazal na najkrajši šprinterski progi. V finalu teka na 100 m je z 11,05 sek. zasedel 4. mesto (zmagal je Bolgar Jordan z 10,77), nato pa je v štafeti 4 x 100 m dosegel svoj doslej največji uspeh, 2. mesto in srebrno kolajno na BAL. Naši fantje so tekli 41,55, zmagali pa so Bolgari z 41,01 sek.

Kabič, ki je nastopil v najtežji atletski disciplini — deseteroboju, se je vrnil domov z mešanimi občutki. Z 6005 zbranimi točkami se je uvr-

stil na 7. mesto, daleč od kolajne, čeprav je izboljšal osebne rekorde v metu kopja ter skokih v daljino in višino. Toda, če bi nastopil samo v svoji glavni disciplini, metu kopja, bi z rezultatom iz deseteroboja (64,80 m) glede na končne rezultate v metu kopja zanesljivo osvojil srebrno kolajno. Tokrat je pač zaradi odločitve zveznega kapetana, da bo nastopil v deseteroboju in ne v metu kopja, ostal brez kolajne. V deseteroboju pa je dosegel naslednje rezultate: 100 m — 12,16, daljina — 64,0, krogla — 11,66, višina — 185, 400 m — 59,07, 110 m ovire — 16,09, disk — 33,00, palica — 280, kopje — 64,80, 1500 m — 4:54,99.

Predstavniki atletskih zvez balkanskih držav so se v Bukarešti dogovorili, da bo naslednje balkansko mladinsko prvenstvo naslednje leto v Mariboru.

I. Kavčič

Plavalci za pokal Bleda

BLED — Turistično društvo Bled je organizator letošnjega plavalnega tekmovanja za pokal Bleda. Na tej en kilometrski dolgi progi se je pomerilo trideset tekmovalcev in tekmovalk vseh starostnih kategorij. Gledalci, ki se jih je ob jezeru zbralo nekaj tisoč so ogrevali dlani, saj so videli na delu res prave mojstre plavanja, čeprav se skoraj vsi ne bavijo s tekmovalnim plavanjem. Prva je na cilj prišla Špela Slapnik, ki je bila le nekoliko hitrejša od Radovljičana Vovka. Letos je nato zmagal v moški kategoriji. Rezultati — 1. Š. Slapnik 16:02, Vovk 16:21, 3. T. Slapnik 16:22, Šmid 17:16, 5. Vukanac 17:17, Bodnovšek 18:21, 7. Sopotnik 18:56, L. Podvršek 19:15, 9. Kukljič 19:16, Krajnar 19:17.

dh

Predsednik turističnega društva Bled Bogdan Šanca izročja pokal zmagovalcu med moškimi Radovljičanu Vovku. — Foto: F. Perdan

**Tekstilna industrija
TEKSTILINDUS
Kranj**

razglašuje naslednja prosta dela in naloge v finančnem sektorju:

1. OPRAVLJANJE POSLOV FINANČNEGA KNJIGOVODSTVA (2 delavki)

Pogoj:

- ekonomski tehnik in 3 leta delovnih izkušenj na strokovnih delih računovodskega področja,
- poskusno delo 2 meseca

2. OPRAVLJANJE POSLOV PLAČILNEGA PROMETA

Pogoj:

- ekonomski tehnik in 3 leta delovnih izkušenj na strokovnih delih računovodskega področja,
- poskusno delo 2 meseca

3. OPRAVLJANJE POSLOV MATERIALNEGA KNJIGOVODSTVA

Pogoj:

- ekonomski tehnik,
- poznavanje osnov računalniške obdelave podatkov,
- poskusno delo 2 meseca

Kandidati, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje, naj dajo pisemne prijavitelne v kadrovske sektor delovne organizacije najkasneje v roku 8 dni od dneva objave.

**GIP GRADIS
TOZD LIO Škofja Loka**

Objavlja prosta dela in naloge

1. UPRAVLJANJE VISOKOTLAČNE KURILNICE

Pogoj:

- dokončana poklicna šola s tečajem za upravljanje kurilniških naprav s 6 mesečnimi delovnimi izkušnjami,
- poskusno delo traja en mesec.

2. ZAHTEVNA MIZARSKA OPRAVILA (možnost razporeditve na dela v inozemstvu)

Pogoj:

- dokončana poklicna šola lesne stroke s 6 mesečnimi delovnimi izkušnjami,
- poskusno delo traja en mesec.

Delo se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Interesenti naj vložijo pisemne ponudbe do 25. 8. 1983 na naslov: Gradis, TOZD LIO Škofja Loka, Kidričeva 56.

KOKRA
K
R
A
N
J

in v vseh ostalih prodajalnah
Kokre Kranj

Sezonska razprodaja 15.8. — 15.9.
konfekcija — pletenine — srajce

**znižane
cene
do
40 %**

Ovčarski bal na Jezerskem — Turistični delavci na Jezerskem, ki so nekaj časa kolebali, so se potem le odločili in v nedeljo organizirali tradicionalni ovčarski bal ob plansarskem jezeru na Jezerskem. Skrbno pripravljena prireditev in lepa nedelja sta privabili številne obiskovalce. Bila je to ena tistih prireditev, za katero vsakomur, kljub vsencinjskim težavam, prav gotovo ni bilo žal, da se je udeležil. — A. Ž.

Od 15. avgusta
do 15. septembra
sezonsko

ZNIŽANJE CEN DO 40 %

spomladansko-poletni
garderobi

Veleblagovnica

nama

Škofja Loka
in blagovnica
Cerkno

- ženska, moška in otroška konfekcija
- ženske bluze in pletenine ter moške srajce
- ženska, moška in otroška obutev
- izdelki usnjene galanterije

OPTIČNA INDUSTRIJA "METALDUS" ZAGREB
TEMELJNA ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA DELA

OČESNA OPTIKA MARIBOR

OPTIČNI SERVIS

Kranj — JLA 18

(nasproti porodnišnice)

IZDELAVA VSEH VRST OČAL
na recept ali brez, bogata izbira okvirov
in sončnih očal

Pregled vida:

v ponedeljek, torek, petek od 14.30 do 16. ure
v četrtek od 8. do 10. ure, v sredo od 13.30 do 15. ure
V ORDINACIJI V SERVISU
Delovni čas od 8. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 12. ure. Telefon
22-196

Priporoča se OČESNA OPTIKA MARIBOR!

ŽIVILA Trgovska in gostinska DO

ŽIVILA KRANJ

Na podlagi 106. čl. Statuta TOZD Trgovina Bled, n. sol. o. TOZD Trgovina Bled, Ljubljanska 13 a, delavski svet TOZD Razpisuje naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA
— direktorja TOZD

Za direktorja je lahko imenovana oseba, ki poleg pogojev izpolnjuje še naslednje pogoje:

- visoka strokovna izobrazba komercialne, ekonomske ali zacijske smeri in 4 leta delovnih izkušenj na odgovornih delih,
- višja strokovna izobrazba komercialne, ekonomske ali zacijske smeri in 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delih,
- organizacijske sposobnosti za vodenje,
- da ima pravilen odnos do samoupravljanja in družbenih obveznosti.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev, s katerimi se strinja, v zaprtih ovojnica najpozneje v 15 dneh po objavi razpisa v slovenski in angleški različici, na naslov: Trgovska in gostinska DO Živila Kranj, n. sol. o. TOZD Trgovina Bled, Ljubljanska 13 a, z oznako »za razpisno komisijo TOZD Trgovina Bled«.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po odločitvi delovnega sveta.

RUDNIK URANA
Žirovski vrh v ustanavljanju
Gorenja vas — Todraž

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge za nedoločen čas s polnim delovnim časom:

1. NADZORNIKA ZRAČENJA
1 delavec
2. POMOŽNA RUDARSKA DELA
s priučevanjem in obvezno prekvalifikacijo
6 delavcev — KV delavci

Pogoji:

- pod 1. — rudarski tehnik,
— 2 leti delovnih izkušenj, zaželjen strokovni izpit,
— jamsko in izmensko delo, starost nad 21 let,
— uspešno zdravniško spričevalo;
- pod 2. — KV delavci s končano 3 letno poklicno šolo kovaških gradbenih ali lesne stroke,
— vozniški izpit B kategorije, zaželjeno tudi C kategorije, do 5 let delovnih izkušenj, jamsko izmensko delo,
— starost nad 21 let, uspešno zdravniško spričevalo.

Kandidati naj pošljejo prijave z opisom dosedanjih delovnih izkušenj in dokazili — spričevali v roku 8 dni od objave na govorilni slovi.

O izbiri bodo obveščeni v roku 30 dni.

Možnost rešitve stanovanjskega vprašanja po dogovoru.

ALPETOUR

ALPETOUR Škofja Loka
TOZD REMONT KRANJ

Objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge

1. GUMARJA — 2 delavca
2. PRALCA AVTODELOV
3. PRALCA VOZIL — 2 delavca
4. ČISTILKE PROSTOROV
5. TAPETNIKA

Pogoji:

- pod 1. — PK delavec in 2 leti delovnih izkušenj,
— poskusno delo 2 meseca
- pod 2. in 3. — PK delavec in 1 leto delovnih izkušenj,
— poskusno delo 2 meseca
- pod 4. — NK delavka in 6 mesecev delovnih izkušenj,
— poskusno delo 2 meseca
- pod 5. — KV tapetnik in 6 mesecev delovnih izkušenj ali PK tapetnik in 2 leti delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca

Pisne ponudbe sprejema 8 dni po objavi kadrovska služba Kranj, Koroška 5. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 60 dni po izteku prijavnega roka.

**ELEKTROTEHNIŠKO
PODJETJE
KRANJ**

objavlja

1. PROSTA DELA IN NALOGE za 1 delavca

- opravljanje službe za varstvo pri delu
- referentska dela za SLO
- oskrbovanje avtoparka in objektov

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- da je varnostni inženir,
- ali da ima višjo izobrazbo elektrotehnične smeri ali druge ustrezne smeri in opravljen strokovni izpit po 17. čl. pravilnika o osnovah in merilih za organiziranje službe za varstvo pri delu,
- da ima 3 leta delovnih izkušenj,
- da ima šoferski izpit B kategorije,
- poskusno delo je 3 mesece

2. PROSTA DELA IN NALOGE za 1 delavca

- opravljanje kvalificiranih ključavničarskih del.

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- da je KV ključavničar,
- da ima 1 leto delovnih izkušenj
- poskusno delo je 2 meseca

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas.

Prijave naj kandidati vložijo v 8 dneh po objavi na naslov Elektrotehniško podjetje Kranj, Koroška 53 c.

**kamniška
gorčica**

**lip
bled**

LIP
Lesna industrija Bled, n. sol. o.

Delavski svet DO razpisuje na podlagi 85. člena samoupravnega sporazuma o združitvi TO v DO ter 70. člena statuta DO LIP Bled prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VOJNE NABAVNEGA SEKTORJA

Pogoji za opravljanje navedenih del in nalog so:

- visoka šolska izobrazba komercialne, ekonomske ali druge ustrezne smeri, s triletno ustrezno prakso ali višja šolska izobrazba s petletno ustrezno prakso,
- aktivno znanje enega tujega jezika (nemščina, italijanščina, angleščina),
- izpit za zunanjetrgovinsko poslovanje.

Delavec bo imenovan za dobo štirih let. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo najkasneje 27. avgusta 1983 na naslov: Lip, lesna industrija Bled, Splošni sektor, Ljubljanska 32, Bled.

O izbiri bodo kandidate obvestili v 15 dneh po prejemu sklepa pristojnega organa.

MALI OGLASI tel.: 27-960
PRODAM

Prodaj 3 PUJSKE, stare po 8 tednov. Kržan, Selo 23, Žirovnica 7671
Prodaj KRAVO s teletom. Kranj, Jezerska c. 49 7890
Prodaj BARAKO in PUNTE. Ogled v torek popoldan. Pešnica z abasa št. 23, Besnica 7891
Ugodno prodaj 180-litrski HLA-DILNIK. Telefon 25-886 7892
Ugodno prodaj SPALNICO. Bristol 127, Kranj 7893
Ugodno prodaj železne STOPNICE z 12 stopnicami in klavirsko HARMONIKO Weltmeister, 80-bano. Zaletelj Rozalija, Smlednik 28 7894
5 kub. m TERVOLA, II. vrste, termokumulacijsko PEČ 6 kW in trajnožarečo PEČ, prodaj. Andrej Potočnik, Kamna gorica 27 7895
Prodaj UHR GLASBENO SKRINJO, S — komponente. Pišlar, Novi svet 16, Škofja Loka, tel. 61-315 od 10. do 12. ure 7896
Nerabljeno PEČ stadler, z vgrajenim boilerjem, 35.000 cc., prodaj. Podhom 22, Zg. Gorje 7897
Ugodno prodaj jesenov PARKET. Telefon 75-927 7898
KAMP PRIKOLICO kamper, sestavljivo, rabljeno 14 dni, prodaj 20% ceneje. Križnarjeva pot 5, Kranj — Stražišče 7899
Prodaj LAK za parket. Telefon 61-627-070 7900
Prodaj 8 let starega OSLA. Ribno št. 60, Bled 7901
Prodaj 3500 kg CEMENTA. Rupa št. 4, Kranj 7902
Prodaj ŠOTOR za dve osebi. Krč. Jezerska c. 124, Kranj 7914
Prodaj BANKINE in nekaj PUNT. Telefon 28-944 7915
Prodaj dobro ohranjeno OMARO in SEDEŽNO GARNITURO za v dnevno sobo. Sp. Besnica 158, tel. 40-524 7916
Prodaj kompresor FELISATI, 100 litrov in napravo za brušenje ventilskih sedežev na glavi motorja. Telefon 60-819 7922
Prodaj GLISER »Kliček« in MOTOR »Tomas 18«. Telefon 27-921-7923
Prodaj polovični plinski ŠTEDILNIK »Kekec«. Informacije po tel. 24-571 7924
Prodaj skoraj nov kombiniran ŠTEDILNIK (2 plin, 2 elektrika). Demšar, Frankovo naselje 46, Škofja Loka 7925

Prodaj enosni traktorski VOZ. Telefon 82-302 7926
Prodaj SEDEŽNO GARNITURO. Ogled po 15. uri. Brilly, Tomšičeva št. 24, Kranj 7927
Prodaj JARKICE, priznane nesnice, sorte prelux. Jože Urh, Reber 3, Bled — Zasip 7928
Prodaj starejšo SPALNICO. Leopold Mažgon, Praše 48, Mavčiče 7929

KUPIM

Kupim BIKCA ali TELIČKO, od 10 do 14 dni, ter KOSILNICO za motokultivator »Goldoni« 8 D. Torkar, Smoleva 5, Železniki 7912

VOZILA

Ugodno prodaj diesel motor LAND ROVER in osebni avto SIMCA 1307 GLS ter PEUGEOT 204 karavan. Ogled vsak dan od 18. do 20. ure. Telefon 23-114 7715
Poceni prodaj ZASTAVO 750, letnik 1974, registrirano. Starman, Godešič 147, Škofja Loka 7903
Prodaj nevozen RENAULT 8 »Major«. Ogled po 16. uri. Avgust Senčar, C. JLA 5, Kranj 7904
RENAULT 4, letnik 1976, dobro ohranjen, garažiran. prodaj. Orel, Radovljica, Trubarjeva 3 7905
Prodaj karambolirano ZASTAVO 750, skupaj ali po delih in 4 GUME michelin, skoraj nove, za žabo ID.19. Alojzij Laknar, Stošičeva 6, Kranj 7906
Prodaj ZASTAVO 101, po delih. Ogled vsak delavnik popoldan. Vladimir Lebar, Žirovnica 48 7907
Ugodno prodaj STROJ za R-10. Senično 11, Tržič 7908
Prodaj novo »CERADO« za golfa. Telefon 61-157 — Škofja Loka 7909
Prodaj OPEL KADETT, letnik 1968, telefon 62-834 7910
Ugodno prodaj MOTOR za AUDI 60 L. Rozman, Skokova 11, Kranj — Stražišče 7911
ZASTAVO 101, letnik 1976, registrirano do 26. 3. 1984, ugodno prodaj. Jenšterle, Ul. 1. avgusta 9, Kranj, tel. 24-125 7930
Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1972. Ribno 46, Bled (Lipičnik) 7931

STANOVANJA

Pri Kranju oddam dve opremljeni SOBI. Poleg je tudi garaža in vrt. Šifra: Predplačilo 7755
Zakonca z otrokom iščeta dvosobno ali enosobno STANOVANJE z možnostjo kuhanja, v okolici Kranja. Naslov v oglasnem oddelku 7913

Kupim ali vzamem v najem enosobno ali dvosobno STANOVANJE v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku 7917

POSESTI

Na lepem sončnem kraju pod Kravcem prodaj novo HIŠO v III. gradbeni fazi in 1400 kv. m vrta, ali zamenjam za trisobno STANOVANJE v Kranju. Telefon 064-23-134 po 21. uri 7770
Prodaj GARAŽO na Zlatem polju (blizu Stošičevega spomenika). Informacije po tel. 21-015 v popoldanskem času 7918

ZAPOSLOTITVE

Zaposlim MIZARJA. Franc Hafner — MIZARSTVO Kranj, Zasavska c. 2 7774
ČISTILKO iščemo za pokojninski blok. Informacije: Podlogar, Koroska 14, Kranj 7919

OBVESTILA

ZASTEKLJUJEM balkone — stekla na drsenje ali odpiranje. Ponudbe po tel. 061-327-787 od 18. ure dalje 7777
GRADITE JESENI! Načrte za vse vrste gradenj, vam izdelamo hitro in po ugodni ceni. Telefon 061-322-502 7643
Cenjene goste obveščamo, da bo gostilna MARINŠEK Marija Naklo, zaprta do 13. 9. 1983 zaradi letnega dopusta. Hvala za razumevanje in se priporočamo! 7932

IZGUBLJENO

8. 8. 1983 sem izgubil med Šenčurjem in Preddvorom črno polivinil vrečko z opremo za kopanje. Zgajnar, Preddvor 68, tel. 064-45-013 7920

OSTALO

Za nagrado likovno opremim stanovanje, kdor mi nudi posojilo 6 SM. Garancija avto, ostalo po dogovoru. Šifra: Slikar 7921

inles kombivak okna

Prodaja KŽK KRANJ — HRASTJE.

TRZNI PREGLED

KRANJ
Solata od 50 do 60 din, špinača 60 din, cvetača 70 din, korenček 50 din, česen 200 din, čebula 40 din, fižol od 110 do 120 din, pesa od 40 do 50 din, kumare od 30 do 40 din, paradižnik od 50 do 60 din, paprika 60 din, slive 50 din, jabolka od 30 do 40 din, hruške 50 din, grozdje od 50 do 60 din, lubenica 40 din, ajdova moka od 90 do 100 din, koruzna moka 40 din, kaša od 90 do 100 din, surovo maslo 350 din, smetana 120 din, skuta 100 din, sladko zelje 30 din, klobase 60 din, orehi 540 din, jajčka od 8 do 9 din, krompir od 20 do 35 din, breskve 50 din.

JESENICE
Solata 60 din, korenček 60 din, česen 170 din, čebula 45 din, fižol 80 din, pesa 30 din, kumare 20 din, paprika 60 din, paradižnik 50 din, jabolka 40 din, slive 40 din, grozdje od 50 do 55 din, pomaranče 90 din, limone 165 din, koruzna moka 30 din, kaša 77 din, surovo maslo 398 din, smetana 137 din, skuta 121 din, sladko zelje 25 din, kisló zelje 1/2 28 din, orehi 562 din, jajčka od 9 do 11 din, krompir 25 din.

NESREČE

ZAPELJAL NA LEVO STRAN

V soboto zvečer se je na lokalni cesti Komenda—Zalog, med naselje-ma Klanec—Zalog pripetila huda prometna nesreča zaradi neprimerne hitrosti.
Voznik osebnega avtomobila 45-letni Anton Bergant iz Kamnika je vozil proti Zalogu. V desnem nepreglednem ovinku ga je, zaradi neprimerne hitrosti zaneslo na levi pas v trenutku, ko je nasproti pripeljal voznik osebnega avtomobila 50-letni Stanislav Kern iz Podrožja pri Komendi. Vozili sta čelno trčili. Kern je bil hudo poškodovan in je med prevozom v bolnišnico umrl. Berganta, ki pa je bil laže poškodovan pa so odpeljali v Klinični center, od koder pa je kmalu pobežnil.

PADEL Z MOTORJA

V soboto zvečer je na regionalni cesti Tržič—Begunje v bližini naselja Sr. vas zaradi neprimerne hitrosti padel z motornim kolesom Igor Stanjko, star devetnajst let iz Tržiča. Pri padcu se je hudo poškodoval. Materijalne škode ni bilo.

OBLEŽAL NA CESTI

V petek zvečer se je v križišču lokalnih cest Vošče—Brdo zgodila prometna nezgoda zaradi padca s kolesa z motorjem.

Voznik, Janez Pogačar iz Kamne gorice je vozil po lokalni cesti od Brda proti križišču Vošče — Zg. Lipica.

Gorske nesreče

GORA TERJALA DVOJE ŽIVLJENJ

V steni Velikega Draškega vrha nad Krmo sta v četrtek, 11. avgusta omahnila v smrt alpinista iz Radovljice, 25-letni Vili Tavčar in 39-letni Milan Mravlje.

S prijateljem Zvonetom Andrejčičem so plezali v levi smeri Trapeza. Mravlje in Tavčar sta plezala v navezi, Andrejčič pa sam. Med plezanjem se je Tavčarju odlučila večja skala in omahnil je v globino. Mravlje, ki ga je varoval padca, tega ni mogel preprečiti, varovalni klin je popustil in v globino je omahnil tudi Mravlje.

Nesreča se je zgodila zgodaj dopoldne, v Mojstrani pa so zanj izvedeli uro in pol kasneje. Mrtva alpinista je popoldne v Mojstrano prepeljal pilot s helikopterjem, ki vozi te dni na Kredarico.

NAŠLI MRTVO PLANINKO

V četrtek okrog poldneva je Matija Uršič iz Vrhniko obvestil OM

V križišču je zaradi se neznanoga vzroka padel in tamkajšnji sosedje so ga naslednji dan našli nezavestnega. Odpeljali so ga v jesiško bolnišnico in je v kritičnem stanju.

PREČKAL CESTO

V petek se je na lokalni cesti v Mavčičih zgodila prometna nesreča zaradi nepravilnega prečkanja ceste.

Voznica osebnega avtomobila 33-letna Jelka Jeraj iz Ljubljane je vozila proti Mavčičam. Ko je pripeljala pred delavsko naselje gradbenih delavcev HE Mavčiče je na postaji stal avtobus. Potnik Stjepan Brkić, star devetnajst let iz Kaknja, ki začasno živi v Mavčičih je pritekel iz avtobusa pred avto Jerajeve. Voznica ga je zadela, omahnil je na vetrobransko steklo in padel na tla. Hudo poškodovanega so odpeljali v jesiško bolnišnico.

TRČIL V OGRAJO

V petek ponoči se je na regionalni cesti Tržič—Duplje zgodila prometna nesreča zaradi neprimerne hitrosti.

Voznik osebnega avtomobila Anton Ivičič, star 35 let iz Kranja je vozil po regionalni cesti proti Dupljam. Ko je pripeljal v blag desni ovinek je zapeljal na levo stran in trčil v ograjo. Del ograje je preklalo vozilo in vkleščilo voznika. Hudo poškodovanega Ivičiča so, ob pomoči gasilcev iz Kranja, z rešilnimi aparati rešili in prepeljali v jesiško bolnišnico.

V. Primožič

Ob nenadni in boleči izgubi našega moža, očeta, sina, starega očeta in brata

TONETA ROZMANA
Jančkovega iz Stražišča

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in ga pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo pevcem, g. župniku in govorniku.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!
ŽALUJOČI VSI NJEGOVI
Stražišče, 11. avgusta 1983

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

FRANCA SELJAKA

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se pevcem za ganljive žalostinke, g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, govorniku za poslovljni govor. Iskrena zahvala sodelavcem Tekstilindusa in organizaciji ZB KS Zlato polje

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!
ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, starega očeta in tasta

ANTONA BETON-BOJANA

se iskreno zahvaljujemo za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti vsem sorodnikom, sosedom iz Čirč in Grada, prijateljem in znancem. Radi bi se zahvalili dr. Dolencu in dr. Bavdku za dolgoletno zdravljenje. Zahvaljujemo se tudi ZZB Kranj, delavcem strokovne službe SPIZ Kranj-Jesenice in Ljubljana, govornikoma tov. Bohincu in tov. Pavlinu, Čebelarstvu društvu Cerklje, pevcem Društva upokoencev Kranj in godbi. Posebna zahvala garniziji Vojne pošte Kranj, koroškim borcem in borcem Prešernove brigade.

ŽALUJOČI: žena Dragica, sin Tone in hči Slavica z družinama
Kranj, 11. avgusta 1983

zavarovalna skupnost triglav
GORENJSKA OBMOČNA SKUPNOST KRANJ

Odbor za medsebojna delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge:

sklepanje premoženjskih zavarovanj zasebnega sektorja, zbiranje ponudb za sklenitev življenjskih zavarovanj in inkasiranje premij v območju naselij: Zabreznica, Breznica, Doslovčev, Smokuč, Rodine in Vrba.

Delovno razmerje bo sklenjeno s polnim delovnim časom za nedoločen čas.

Za opravljanje navedenih del in nalog morajo kandidati poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da imajo popolno srednjo šolo oziroma najmanj poklicno šolo
- dve leti delovnih izkušenj,
- odslužen vojaški rok,
- veselje za terensko delo in veselje za delo z ljudmi.

Prednost pri izbiri imajo kandidati, ki stanujejo v območju zastopa.

K prošnji za sklenitev delovnega razmerja je potrebno priložiti kratek življenjepis in zadnje šolsko spričevalo.

Prošnjo je treba nasloviti na naslov: Zavarovalna skupnost Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj, Sektor za samoupravno organiziranost in kadre. Rok za oddajo prošnje poteče 15 dni po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni najkasneje v roku 30 dni po poteku objavnega roka.

Simbol boja za mir

Pri Peršmanu v občini Železna Kapla na Koroškem so v nedeljo ponovno odkrili pred 30 leti oskrnjen spomenik — simbol mednarodnega boja proti nacizmu na Koroškem

Svečanost pri Peršmanu — V spomin na Svinjski planini padlim partizanom — pripadnikom osmih narodnosti — so koroški partizani leta 1947 ob navzočnosti zastopnikov zavezniških sil odkrili ta spomenik v Šentrupertu pri Velikovcu. Spomenik je simbol koroškega in mednarodnega boja proti nacizmu. Neznani storilci so spomenik v noči od 10. na 11. september 1953 razstrelili. Avstrijske oblasti ga niso obnovile v prvotni obliki, zato ga je Zveza koroških partizanov leta 1983 obnovila in postavila na to mesto.

Takšno je sporočilo pod spomenikom, ki so ga v nedeljo popoldne svečano odkrili po 30 letih pri Peršmanovem spominskem muzeju pod Peco v občini Železna Kapla na Koroškem. Svečanosti so se udeležili številni še živi borci in njihovi svojci iz matične domovine in Koroške, mladina in prebivalci Koroške in predstavniki jugoslovanskega ter avstrijskega javnega življenja. Udeležila sta se je tudi jugoslovanski generalni konzul in vicekonzul Sovjetske zveze. Predstavniki ZDA in Velike Britanije so se opravičili, iz Fran-

Po 30 letih so v nedeljo pri Peršmanu odkrili obnovljeni spomenik

Številni borci, svojci, mladina in gostje z obeh strani meje so se udeležili nedeljske svečanosti

cije pa so poslali pozdravno brzojavko.

Peršmanov spominski muzej, pomnik zverinskemu sadizmu nacizma in fašizmu, ima zdaj lepo urejeno tudi okolico. Pretresljiv je zapis na plošči, vzdani ob vhodu Peršmanove domačije. 25. aprila 1945 so namreč vojaki SS tod pobili sedem Sadnikovih otrok od 1 do 12 let, njihovo mater Ano in očeta Luko, 80-letno staro mamo Frančiško in teto Katarino. Požgali so hišo in gospodarsko poslopje, žrtve pa zažgali.

Okolico obnovljenega poslopja, v katerem je spominski muzej, je letos urejala mladinska brigada, sestavljena iz osmih narodnosti. Organizirala jo je mladina Železne Kaple. Na urejenem prostoru pa sta Jože Rendulič iz Dupelj in Miloš Zupančič iz Kranja iz ostankov pred 30 leti razstreljenega spomenika na pokopališču v Šentrupertu pri Velikovcu na podlagi odločitve Zveze koroških partizanov ponovno sestavila spomenik v prvotni obliki.

Muzej in spomenik pri Peršmanu bosta poslej simbolizirala verno izpoved nacističnega zverinstva, katerega cilj je bil uničenje slovenskega življa na Koroškem. Recital Valentina Polanška, ki ga je izvedla na svečanosti skupina Slovenskega prosvetnega društva Zarja iz Železne Kaple, je pretresljivo in kronološko opomnil in spomnil na takratne dogodke. Na Svinjski planini so se takrat borili partizani, in z njimi Rusi, Poljaki, Francozi, italijanski borci, britanski in ameriški piloti in letalci, pripadniki osmih narodnosti. 83 padlim je bilo potem zadnje bivališče na pokopališču v Šentrupertu pri Velikovcu. Čeprav je bil spomenik kot simbol temu boju na pokopališču živim ostankom nacizma pred 30 leti trn v peti in so ga zato razstrelili, trdne zavesti boja za mir in pripadnost slovenskemu narodu niso uničili. Številni govorniki, med njimi tajnik zveze slovenskih organizacij na Koroškem Marjan Sturm, sekretar republiškega odbora zveze združenj borcev NOV iz Slovenije Marjan Lenarčič, župan Železne Kaple, predstavnik italijanskih borcev, in drugi so z obuditvijo spomina in dogodkov poudarili, da pravičnosti boja za obstoj in osnovnih človekovih pravic ni moč uničiti z nobeno silo.

A. Žalar

GLASOVA ANKETA

Vsi so prišli na cilj

BLED — Že peta akcija televizije Ljubljana brazde in vzdržljivosti za »Kaveljc in korenino« je v nedeljo na plavalnem maratonu na Bledu ponovno dokazala, da so naši delavni ljudje vse bolj in bolj navdušeni nad športno rekreacijo. To lepo nedeljo se jih je na Bledu zbralo nad štiristo plavalcev in plavalk, ki so opravili to dvokilometrsko preizkušnjo. Najhitrejši med vsemi je bil Kranjčan Peter Brinovec, ki je bil najhitrejši že lani, letos pa je plaval še hitreje. Vsi nastopajoči so prišli na cilj in vsi so bili zmagovalci, saj skoraj vsi posebno ne trenirajo plavalnega športa. Z devetinšestdesetimi leti je bil najstarejši udeleženec Ljubljčan Boris Mlinar, najstarejša udeleženka pa je bila z enainšestdesetimi leti Vidojka Kozak iz Ljubljane.

nih težav. V tej akciji sem opravila kolesarjenje, ki je najljubši šport. Za seboj pa imam tudi že smučarski tek, ki je akciji tudi obvezen. Rekreacijo me je tako prevzela, da ne morem tako kmalu odnehati.

Peter Brinovec iz Kranja: »Letošnjo blejsko preizkušnjo sem odplaval lažje kot lani. Skozi vso dvokilometrsko progo sem imel enak tempo in za štiri minute sem bil hitrejši kot lani. Ta tempo mi je dajal ton, da nisem imel nobenih težav v vodi. Letos sem opravil tudi že smučarski tek in suhi tek na enaindvajset kilometrov.

Breda Zupančič iz Celja: »Čeprav nisem navdušena plavalka, sem letos prvič nastopila na tem maratonu. Voda je bila primerna za plavanje in v vodi ni bilo nobe-

Vojko Podveršček iz Kranja: »Rekreacijo sem se začel ukvarjati šele letošnjo sezono in prvič na Bledu tudi plaval ta maraton. Posebno se za to plavalno disciplino nisem pripravil in temu ni bilo težav. V tej akciji primanjkuje še kolesarjenje. A za vse akcije je še malo časa. Upam, da mi bo tudi v kolesarjenju in teku šlo tako kot v plavanju.

D. H.

Plaho v ta stabilizacijski svet, saj še zdaj ne vedo, ali jim bodo volno, plemenski rod ali pa me bodo v tej mesni krizi kar pripravlili. — Foto: Igor Kokalj

Gorenjsko traktorsko tekmovanje

Doslej najbolj množično

Na polju KŽK Gorenjske v Lahovčah se je v nedeljo zbralo blizu 50 traktoristov iz domala vse Gorenjske — Zmaga mladih zadrušnikov Sloge in poklicnih traktoristov KŽK Gorenjske

Lahovče — Živinorejsko veterinarski zavod gorenjske in Društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov sta na poljih KŽK Gorenjske v Lahovčah priredila letošnje gorenjsko tekmovanje, na katerem je nastopilo blizu 50 traktoristov iz kombinata, iz vseh enot Gorenjske kmetijske za-

druge, iz Škofje Loke in z Bleda, manjkali pa so zadržniki radovljanske Kooperacije in kmetijske zadruge Srednja vas-Bohinj. Ne glede na to je bilo letošnje tekmovanje doslej najbolj množično. To velja predvsem za udeležbo mladih zadrušnikov, saj je nastopilo deset moških in dve ženski ekipi.

Tekmovalci so se pomerili v spretostni vožnji s traktorsko prikolico, v poznavanju našega družbenega sistema, kmetijskih strojev in zaščitnih sredstev, ter v oranju, kjer je komisija ocenjevala predvsem odpiranje brazde, globino oranja in izgled parcele. Najbolje so se na tekmovanje pripravili mladi zadrušniki kranjske Sloge. Njihova ekipa je zmagala pri fantih in dekletih, med posamezniki pa je slavil izkušen

traktorist in predlanski republiški prvak Franci Fajfar in pri dekletih Mojca Valjavec iz Trziča. Pri poklicnih traktoristih je zmagala ekipa KŽK Gorenjske — Šenčur in med posamezniki Milan Strugar. Prvi in drugouvrščeni bosta zastopala Gorenjsko na republiškem tekmovanju, ki bo 26. in 27. avgusta na Zlatem polju pri Kranju.

Rezultati — mladi zadrušniki — ekipno: 1. Sloga Kranj I (Fajfar, Kozina, Porenta) 931 točk, 2. Škofja Loka 832, 3. Trzič 795, posamično: 1. Fajfar 327, 2. Porenta (oba Sloga Kranj) 318, 3. Kalan (Naklo) 298; **mlade zadrušnice** — ekipno: 1. Sloga Kranj (Draksler, Čebašek, Zlate) 817, 2. Naklo 696, posamično: 1. Valjavec (Trzič) 301, 2. Draksler 294, 3. Čebašek (oba Sloga Kranj) 282; **poklicni traktoristi** — ekipno: 1. KŽK Gorenjske — Šenčur (Strugar, Semanič, Obad) 935, posamično: 1. Strugar 334, 2. Draganjac 331, 3. Semanič (vsi KŽK Gorenjske) 297.

C. Zaplotnik

Janez Kozina, Franci Fajfar in Janez Porenta, traktoristi kranjske Sloge, so zmagali med mladimi zadrušniki. — Foto: C. Z.